

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Nyárád Község Önkormányzata

2019-2024

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	50
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	56
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	60
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	65
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	66
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	67
1. A HEP IT részletei.....	67
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	67
A beavatkozások megvalósítói	68
Jövőképünk	68
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	69
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	88
3. Megvalósítás	92
A megvalósítás előkészítése	92
A megvalósítás folyamata.....	92
Monitoring és visszacsatolás.....	94
Nyilvánosság.....	94
Érvényesülés, módosítás	96
4. Elfogadás módja és dátuma	97

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Nyárad Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A program egyes hátrányos helyzetű csoportok feltárását, valamint esélyegyenlőségük előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz. A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendeletben meghatározott, védettnek minősülő csoportok: ***a nők, a gyermekek, a romák, az idősek, a mélyszegénységben és fogyatékkal élők.***

Nyárad Község Önkormányzata vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

---

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Nyárad Pápától kb. 10 km-re fekvő település. Neve magyar eredetű, feltehetően nyárfákkal szegélyezett vízforrást jelölt. Az 1600-as évektől hívták a települést Nyáradnak. 1347-ig a pannonhalmi apátság birtoka volt, azután a XVII. század közepéig az ugodi Choron (Csoron) család tulajdona lett. A török időkben elnéptelenedett, aztán újra benépesült. A XVII. század közepétől az Eszterházy-család birtokába került a falu. Nyáradon a XX. század elején csaknem 1500-an éltek.

Demográfiai jellemzők

Nyárad Község a Közép-dunántúli régióhoz tartozik. A Közép-dunántúli régió a Dunántúl középső részén helyezkedik el, 11.117 négyzetkilométer területen. A régiót közigazgatásilag három megye: Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém alkotja. A régiót alkotó 4.493 km² nagyságú megye a Dunántúl közepén, a Balaton északi partja és a Kisalföld között terül el. Középső részét a Bakony hegység uralja, észak-nyugati része a Kisalföldhöz csatlakozik, dél-keleten a Balaton és a Balaton-felvidék hegyei veszik körül. Számokban 10 járás, 9 kistérség, 202 község, 15 város, ebből egy megyei jogú város, Veszprém található a megyében. Nyárad a Pápai Járáshoz tartozik, melyhez még jelenleg 48 település tartozik. A járás 1022 négyzetkilométer területű, melynek népsűrűsége 58,2 fő/km².

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	951	bázis év
2013	941	98,9%
2014	926	98,4%
2015	933	100,8%
2016	907	97,2%
2017	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

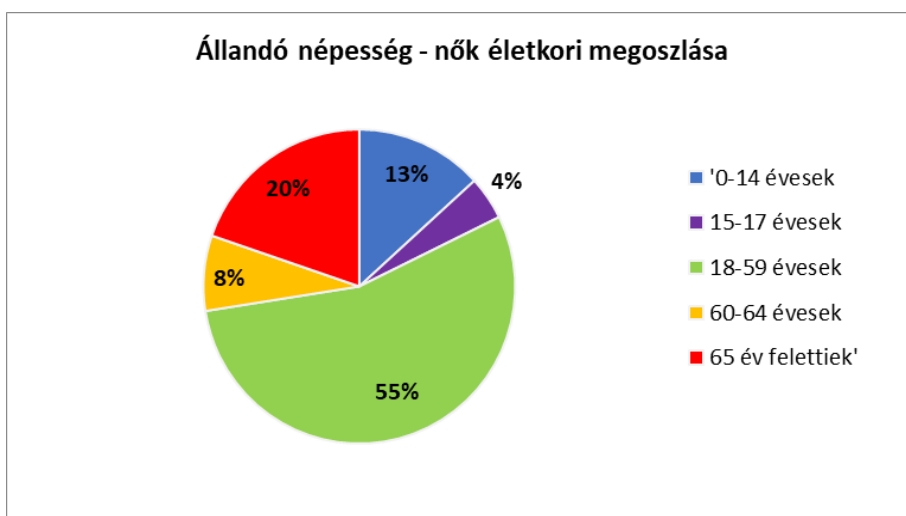
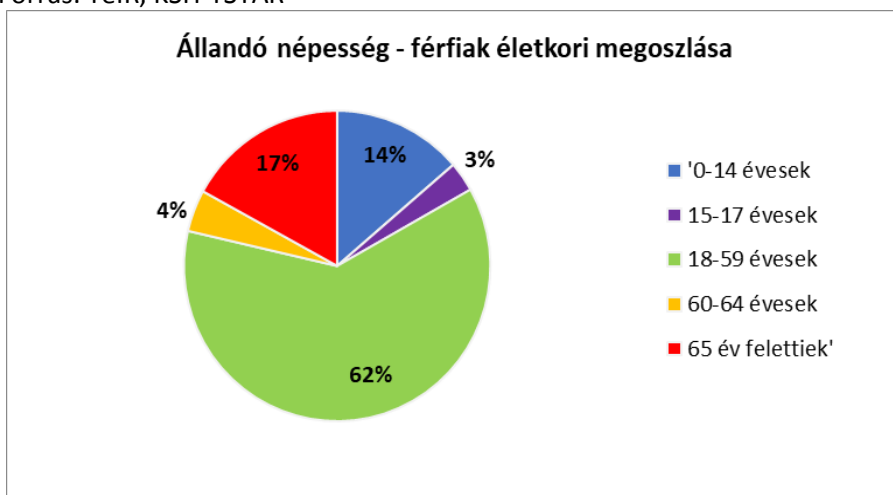

A lakónépesség csökkent az eltelt öt évben.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	482	491	973	49,54%	50,46%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			24	2,47%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	66	65	131	6,78%	6,68%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	15	22	37	1,54%	2,26%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	298	269	567	30,63%	27,65%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	21	38	59	2,16%	3,91%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	82	97	179	8,43%	9,97%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A településen az aktív korú lakosok száma az állandó népesség több mint felét teszik ki. A férfiak és a nők arány közel megegyezik.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	17	11	-6
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	8	13	5
Összesen	25	24	-1

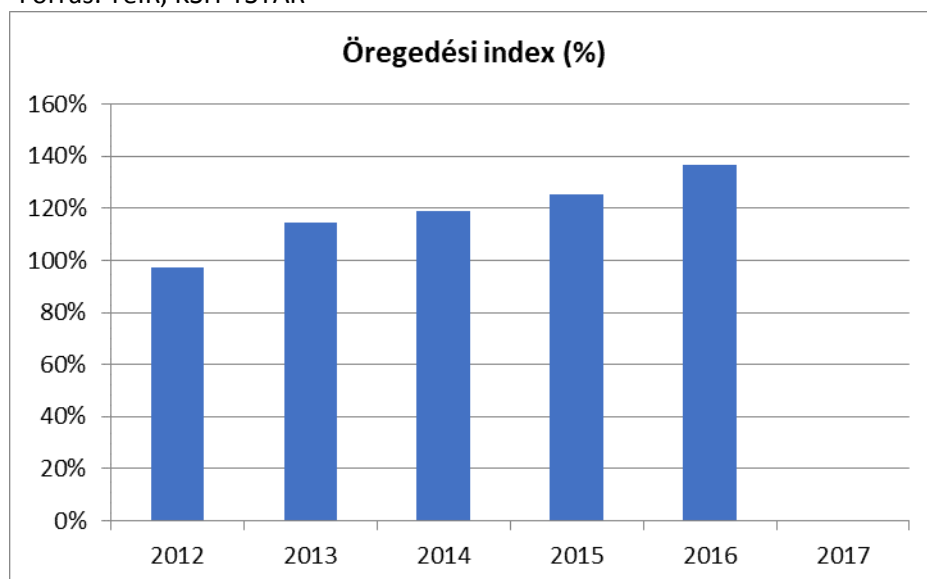
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A 15-17 éves korosztály adataiban nincs jelentős változás a 2001.- 2011. közötti időszakban.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	146	150	97,33%
2013	157	137	114,60%
2014	165	139	118,71%
2015	174	139	125,18%
2016	179	131	136,64%
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

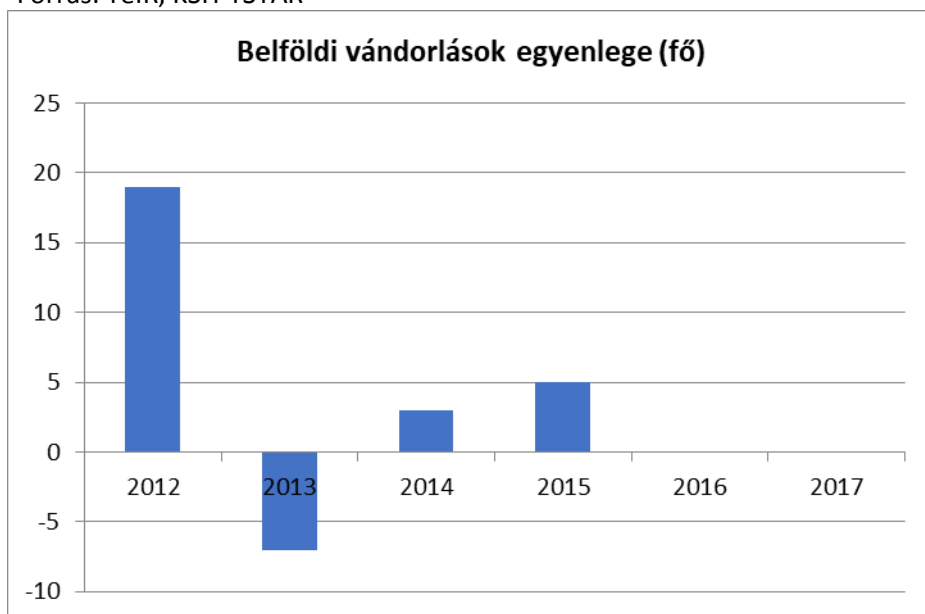

Míg 2012-ben a 65 év feletti lakosok száma meghaladta a 0-14 éves korú lakosok számát, addig 2016-ban, már a nyugdíjas korosztály volt magasabb számban a településen, mint a gyermek korúak.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	31	12	19	19,3
2013	13	20	-7	-7,2
2014	15	12	3	3,08
2015	23	18	5	5,1
2016	19	19	0	NA
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

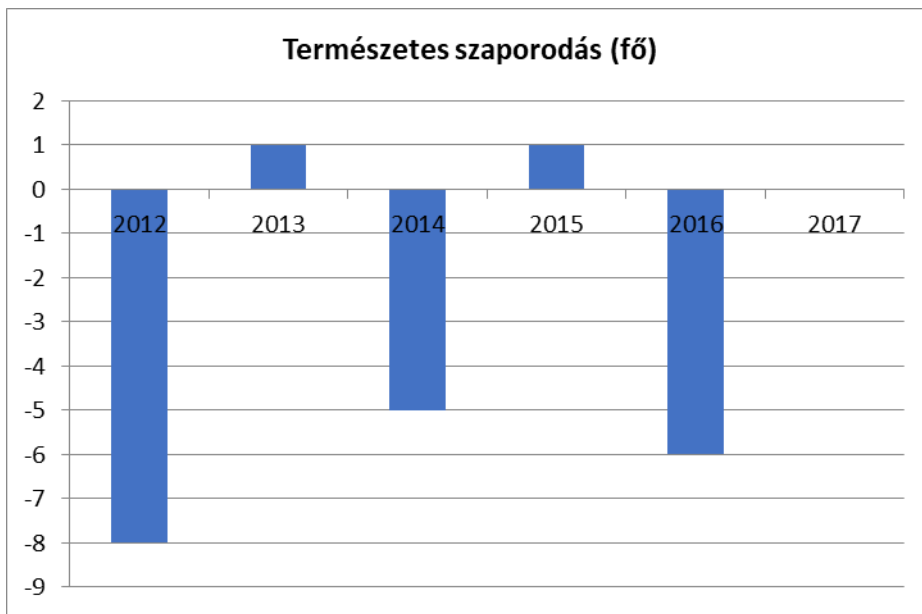
A településen a letelepedési kedv ingadozott az elmúlt öt évben. Ugyanakkor kijelenthetjük, hogy jelenleg az oda- és az elvándorlás egyenes arányban van a településen.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élvezületek száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	6	14	-8
2013	7	6	1
2014	7	12	-5
2015	14	13	1
2016	6	12	-6
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élveszületések száma kevesebb, mint az elhalálozások száma az elmúlt öt évben, ugyanakkor a különbség nem jelentős.

A község infrastruktúrája

A közművekkel való ellátottság Nyárad Községben a térség településeit tekintve jónak mondható. A szennyvízcsatorna hálózat a község teljes területére kiterjedő. Az egészséges ivóvíz és a villamos energia ellátottság a település területén megoldott. A hírközlő hálózat kiépített. A községben működik nyilvános távbeszélő állomás is. A településen szilárd burkolatú utak vannak, melyek hossza kb. 5 kilométer. A település több utcából áll, Dózsa György, Alkotmány, Kossuth, Petőfi S., Rákóczi, Szabadság, Béke, Táncsics és Arany János utca. A környező településekre és a közeli városba autóbusszjáráttal közlekedhet a lakosság. A gázhálózat gerincevezetéke kiépített. Van postahivatal a településen, heti öt nap nyitva tartással.

Gazdaság

Az egy főre jutó GDP tekintetében – Közép-Magyarország és Nyugat-Dunántúl után – stabilan a harmadik a régiók rangsorában. A régió fejlődésének alapja az erős, modern feldolgozóiparra alapuló gazdaság, a kedvező közlekedés-földrajzi helyzet által hordozott telephelyi és logisztikai potenciál, valamint a kiemelkedő turisztikai adottságok. E három tulajdonság az innovációt hordozó fejlesztések helyi alkalmazhatóságának környezetét is megteremti. 2011-ben a régió ipari termelés értéke 5.158.343 millió Ft tett ki. A regisztrált gazdasági szervezet száma eléri a 161.778 darabot, az iparral foglalkozó vállalkozások 2,5-szer haladják a mezőgazdasági szektorban található vállalkozások számát (2.608 db). 173-mal több vendéglátóhely létezik a jó adottságú Közép-Dunántúl régióban, mint a Nyugat-Dunántúlon, mégis tavaly majdnem kétszer annyi turistának biztosított szálláshelyet, mint a Közép-Dunántúl régió.²

Veszprém megye az egy főre jutó GDP tekintetében – Csongrád és Heves között – a 11. a megyék rangsorában. 2012 első negyedévében a megyei ipar termelése – a 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások telephely szerinti adatai alapján – 202 milliárd forintot tett ki, ami a közép-dunántúli régió össztermelésének 15%-a. A Veszprém megyei székhelyű gazdasági szervezetek száma eléri a 56.871 db-ot, az iparral foglalkozó vállalkozások száma (1.972 db) 2-szer annyi, mint a mezőgazdasági szektorban található vállalkozások száma.³

Nyárad településen a lakosság nagy része ma is gazdálkodik. Jelenleg a településen sokan folytatnak őstermelői tevékenységet, illetve több családi gazdálkodó is él a településen. Több helyi vállalkozás is működik a községben. A gazdálkodók, és a vállalkozók jellemzően a helyi aktív korú lakosokat foglalkoztatják.

² http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_oga014.html,
KÖZÉP-DUNÁNTÚLI OPERATÍV PROGRAM, CCI-szám: 2007HU161PO005, 19-23. o.

³ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qpt014.html, http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_oga014.html

Értékeink, küldetésünk

Magyarország Alaptörvényének II. cikke kimondja, hogy **“Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”**

Az Alaptörvény XV. cikke szerint **“Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”**

Ugyancsak az Alaptörvény XV. cikkének (4)-(5) bekezdése szerint **“Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”, valamint “Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”**

Az Alaptörvényben foglaltakat figyelembe véve készült Nyárad Község Esélyegyenlőségi programja. Településünkön mindenki számára biztosítjuk, illetve fenntartjuk az egyenlő bánásmód feltételeit, az esélyegyenlőséget.

A hátrányos helyzetű csoportok (mélyszegénységben élők, romák, nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők) számára a sikeres élet, és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Ezért Esélyegyenlőségi Programunkban megfogalmazott legfőbb célunk, hogy Nyárad Község olyan település legyen, ahol mindenkivel szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés a szolgáltatásokhoz. A lakosság a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezetben élhessen, valamint a szabad munkaerő-piacon minél nagyobb eséllyel vehessen részt, azt aktív korú lakosság.

C é l o k

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nyárád település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet
- alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)
- előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

A település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi rendeletben kerültek szabályozásra a települési támogatások (rendkívüli települési támogatás, temetési támogatás, születési támogatás, települési lakhatási támogatás, 0-3 éves korú gyermekek támogatása, óvodáztatási, települési iskoláztatási támogatás, 60 év feletti támogatás) folyósításának feltétele. A szociális étkeztetés, az első lakáshoz jutók támogatásra való jogosultság feltételi szintén helyi rendeletekben kerültek meghatározásra. A felsőoktatásban részt vevő hallgatók támogatásának feltételi szabályzatban kerültek rögzítésre.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az EU 2020 stratégia⁴

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenjen. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program⁵

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁶ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁷

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁸

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁹

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

⁴ A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

⁵ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%202020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%202020).pdf)

⁶ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁷ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁸ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezet.hu

⁹ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Nyárad község önkormányzata rendelkezik az alábbi dokumentumokkal, melyek illeszkednek a Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz:

1. **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
2. **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
3. **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

A településrendezési terv részeként rendelkezünk **Településszerkezeti tervvel** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

4. **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Az önkormányzat területén nem működik nevelési, illetve oktatási intézmény. Nyárad, Pápadereske, Községek Közös Fenntartású Intézményként működtetik Óvodájukat. Az Óvoda rendelkezik 2018. évig érvényes Esélyegyenlőségi programmal.

Az önkormányzat területén a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása látja el Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgáltatást, valamint a Házi segítségnyújtást. A Társulás rendelkezik Közoktatási Esélyegyenlőségi Programmal, mely 2017. évig érvényes.

Az esélyegyenlőségi terv elkészítése és megvalósítása segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá.

- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése.
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása.)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat az országos kutatásokra alapozva, az önkormányzat által gyűjtött adatokkal, illetve a helyi partnerek által nyújtott adatszolgáltatásokkal kiegészítve használtuk fel a Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése során.

Megállapítható, hogy a településen a felnőttképzésben, munka-erőpiaci programokban résztvevőkről, illetve a romákról, a mélyszegénységben élőkéről, az idősek, fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, a devizahitelesekéről nem áll rendelkezésre az esélyegyenlőségi helyzetkép kialakítását megalapozó adat. Ezeken a területeken a későbbiek folyamán további adatgyűjtés szükséges.

Társadalmi helyzet

A régió fiatal korosztályának (0-14 éves korcsoport) csökkenése erőteljes. 2012-ben több mint 12 ezerrel kevesebb 14 évnél fiatalabb gyermek él a régióban, mint öt évvel ezelőtt. Az idősebb generációk (15–64 évesek, 65-X évesek) arányát - fiatalokéhoz hasonlóan – a csökkenő tendencia jellemzi. A munkavállalók száma 333.784 főt tesz ki, a nyilvántartott álláskeresők száma 57.346 fő, mely az országos átlagtól kis mértékben tér el.¹⁰

Az országoshoz hasonlóan a régió népességének iskolázottsága a kilencvenes években jelentősen emelkedett, a megfelelő korú népesség körében nőtt a középfokú végzettségűek és a diplomások aránya. Elmondható, hogy az utóbbi tíz évben az óvodák és általános iskolák száma 7%-kal csökkent, ugyanakkor a középfokú oktatási intézmények száma és képzési kínálata bővült. A rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (2.884 fő) 6.525-rel csökkent a 2008-ban segélyezett átlagos számához képest.¹¹

Veszprém megyében a munkavállalók létszáma - az előző évi számot több mint 4%-kal meghaladva - elérte 100.328 főt. A rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma 3.107-tel csökkent 2008-hoz képest, jelenleg 1.011-en vesznek igénybe szociális segélyt Veszprém megyében.

A megye lakásállománya 6 év alatt közel négyezerrel nőtt, 2012-ben összesen 149.744 lakás ad otthont a veszprémi családoknak, az egyes lakásokra pedig több mint 2 személy jut. A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya csupán 1,8%-kal tér el a teljes lakásállományhoz viszonyítva, azonban a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatból a teljes állomány majdnem egyötöde marad ki.¹²

Az elmúlt évtizedben kiteljesedett az iskolarendszerű oktatás: a kilencvenes évek elejének 80%-ot meghaladó arányával szemben ma már a 16 évesek több mint 90%-ára terjed ki. A szakiskolai tanulók aránya 29%; míg a szakközépiskolásoké 40%, a gimnazistáké 31% volt a megyében. 2011-ben a felsőfokú oktatásban tanulók száma elérte a 7.235 főt, azonban öt év alatt közel 10%-os csökkenés következett be ebben az ágazatban.¹³

Az oktatási-nevelési intézmények száma évről-évre egyre kevesebb. A 2003/2004-es tanévben még 1.088 óvodapedagógus 186 óvodában állt alkalmazásban, 2011-ben az intézményszám 182-re módosult, az óvodapedagógusok száma 8 év alatt 55-tel mérséklődött. Az intézmények iránti igény is csökkent, elsősorban az alacsony gyermekszületési számból adódóan. A 2011-ben 11 568 gyermek járt az óvodákba, 2006-ban 11 034 fő, 2000-ben ez a szám 12 900 fő volt. Az általános iskolákra szintén hatott a gyermekszám-csökkenés. 2000-ben 36 035 fő, 2006-ban 29 227 fő, 2011-ben 25 368 fő. A középiskolák közül a gimnáziumokban bővült leginkább a kínálat. Tavaly 28 gimnázium várta a továbbtanulni szándékozókát, számuk öt év alatt öttel nőtt. A tanulói létszám 2006/2007-ben túllépte a 6 700-zat, tavaly viszont 6300 főre esett vissza. A 2005/2006. tanévben 32 szakközépiskola fogadta a tanulókat, 2011-ben kettővel kevesebb. A pedagógusi kar 684 főre, 15%-kal bővült.¹⁴

¹⁰ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_zoi009.html

¹¹ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_zoi011.html

¹² http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qlf028.html

¹³ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qli048.html

¹⁴ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_fsp009b.html

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban a fejlett országokban **mélyszegénység fogalma azt jelenti, amikor** valaki egy relatív szegénységi küszöb alatt, alapvető javakat és közszolgáltatásokat nélkülözve él, és kevés esélye van arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen. A benne élőket jelentős hátrányok sújtják az élet szinte minden (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) területén.

A mélyszegénységben élő családok többségének alacsony az iskolázottsága, ami jelentős mértékben korlátozza a munkaerőpiaci elhelyezkedést. Emellett nem férnek hozzá azokhoz a szolgáltatásokhoz, amelyek épp a munkavégzési képességük, vagy egészségi állapotuk javítását szolgálják (bölcsőde, óvoda, családsegítés stb.), mert jellemzően kisebb településeken laknak, ahol ezek az ellátások hiányoznak, vagy rossz minőségűek. Az alacsony iskolai végzettség fontos szerepet játszik a szegénység átörökítésében, mivel az előbb említett szolgáltatások hiánya visszaveti a kisgyermekkorú fejlődést, amely nagyban meghatározza a gyermekek későbbi iskolai előmenetelét, ezáltal pedig a munkapiaci esélyeit, ami a szegénységből való kiutat jelenthetné.

A mélyszegénységben élők számát leggyakrabban a jövedelmi szegénységgel mérik. A KSH a mediánjövedelem 40%-át tekinti mélyszegénységi küszöbértéknek, ami 2014-ben havi nettó 45 ezer Ft egy főre jutó jövedelmet jelentett. 2014-ben a magyarországi népesség 4,5%-a számított jövedelmi mélyszegénynek.

Magyarország 2013-ban az EU-n elül a jövedelmi szegénységi sorrendben kevésbé szegény országok közé tartozik, de az anyagi és halmozott deprivációra épülő mérőszámok alapján Magyarország az európai rangsor utolsó harmadában helyezkedik el.

A növekvő mélyszegénység kialakulásának okai lehetnek az alacsony képzettség és munkanélküliség, a jóléti rendszer szűkös és elégtelen minőségű eszköztára, illetve ezek igénybevételének hiányosságai, valamint a tervgazdaságból a piacgazdaságba való átmenetkor bekövetkezett gazdaságszerkezeti átalakulások, illetve 2008. évi válságot követő gazdasági stagnálás, a segélyek összegének csökkentése, a hozzáférés szigorítása.

A közhiedelemmel ellentétben a legmagasabb szegénységi kockázatú életkori csoportot nem a nyugdíjasok, hanem a gyermekek alkotják. Ennek egyik oka, hogy a szegényebb háztartásokban az átlagosnál nagyobb a gyermekek aránya, illetve a kisgyermekes családokban az anya gyakran nincs jövedelemszerző helyzetben, így ezek a háztartások kisebb jövedelemmel rendelkeznek.

A közvéleménnyel ugyancsak ellentétes tény, hogy bár a mélyszegények körében felülreprezentáltak a cigányok, a többségük mégsem az, a mélyszegények harmada/fele között becsülik csak arányukat.

A romák szegénysége nagyrészt alacsonyabb iskolázottságuknak tudható be, részben annak, hogy nagyobb számban élnek leszakadt térségekben, és végül az őket sújtó diszkrimináció is szerepet játszik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény 4. § (1) bekezdése alapján jövedelem: az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a Szjtv. 1. számú melléklete szerinti adómentes bevételt, és azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény, a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény vagy az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén, illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítettünk elemzéseket. A lakossági jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen ennek megítélése, behatárolása országtól függően más és más. Gyakran használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon 90.450 forintos átlag jövedelem. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35 %-át teszi ki. Ennyi embert a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimumnyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelemnél húzzák meg.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

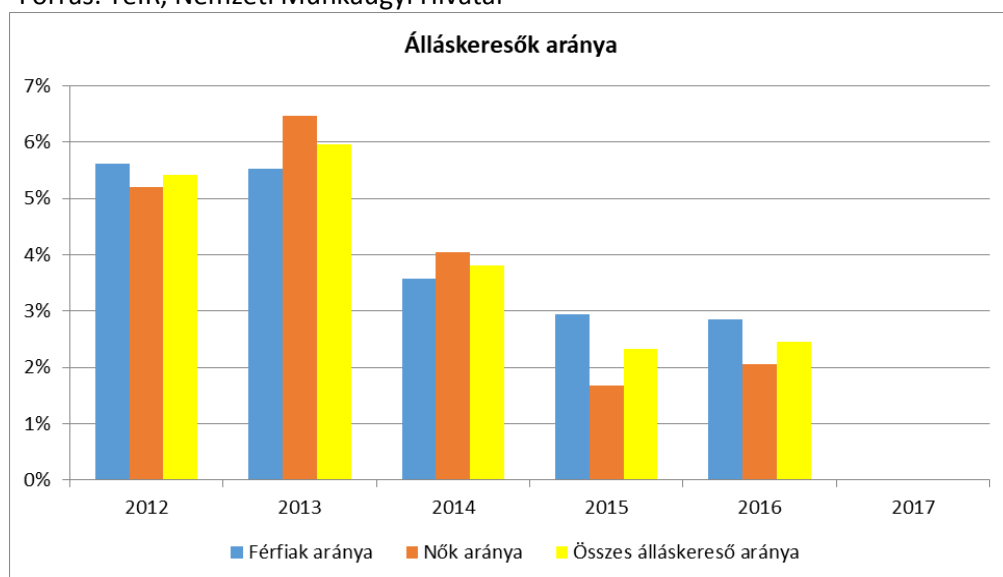
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	360	327	687	20,25	5,6%	17	5,2%	37	5,4%
2013	358	325	683	19,75	5,5%	21	6,5%	41	6,0%
2014	349	322	671	12,5	3,6%	13	4,0%	26	3,8%
2015	340	328	668	10	2,9%	5,5	1,7%	16	2,3%
2016	334	329	663	9,5	2,8%	6,75	2,1%	16	2,5%
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!	7,5	#ÉRTÉK!	8,5	#ÉRTÉK!	16	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

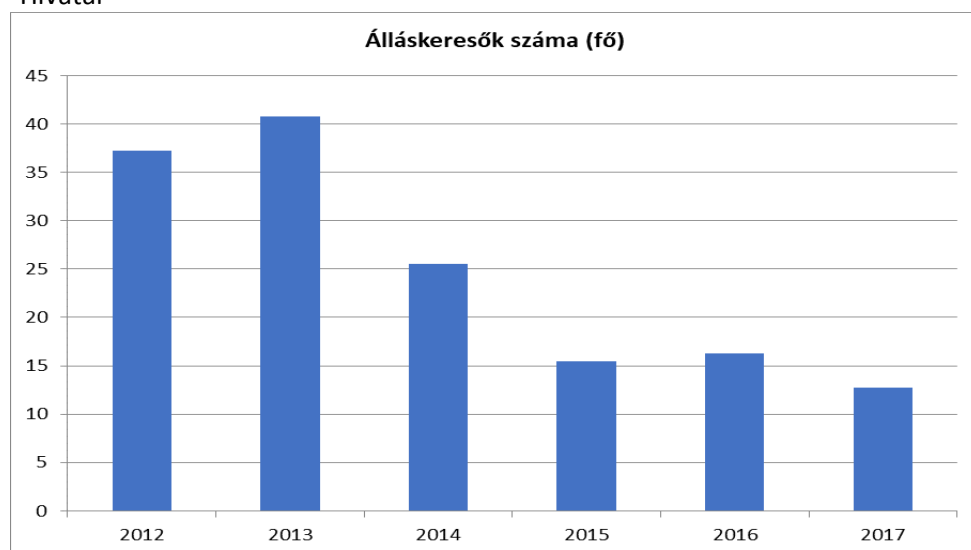

Az aktív korú lakosság nagyon kis százalékát teszik ki a regisztrált munkanélküliek. Arányuk a férfiaknál jellemzően magasabb, mint a női lakosoknál.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		37	41	26	16	16	13
20 év alatti (TS 1002)	Fő	1	2,5		2	0,75	1
	%	2,7%	6,1%	0,0%	12,9%	4,6%	7,8%
20-24 év (TS 1003)	Fő	6	8	4,75	2,5	1,75	1,5
	%	16,1%	19,6%	18,6%	16,1%	10,8%	11,8%
25-29 év (TS 1004)	Fő	3	3,5	1,25	0,5	0,75	1,25
	%	8,1%	8,6%	4,9%	3,2%	4,6%	9,8%
30-34 év (TS 1005)	Fő	5	4,75	2	1,5	2,25	0,75
	%	13,4%	11,7%	7,8%	9,7%	13,8%	5,9%
35-39 év (TS 1006)	Fő	6,75	6,25	3,25	1,25	1,25	0,5
	%	18,1%	15,3%	12,7%	8,1%	7,7%	3,9%
40-44 év (TS 1007)	Fő	4	4,5	3,75	0,25	1,25	3,5
	%	10,7%	11,0%	14,7%	1,6%	7,7%	27,5%
45-49 év (TS 1008)	Fő	3,25	1,5	2,5	2,75	2	0,75
	%	8,7%	3,7%	9,8%	17,7%	12,3%	5,9%
50-54 év (TS 1009)	Fő	2,25	2,25	1,5	2	1,75	0,75
	%	6,0%	5,5%	5,9%	12,9%	10,8%	5,9%
55-59 év (TS 1010)	Fő	6	7,5	5	1,25	2	1,5
	%	16,1%	18,4%	19,6%	8,1%	12,3%	11,8%
59 év feletti (TS 1011)	Fő			1,5	1,5	2,5	1,25
	%	0,0%	0,0%	5,9%	9,7%	15,4%	9,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

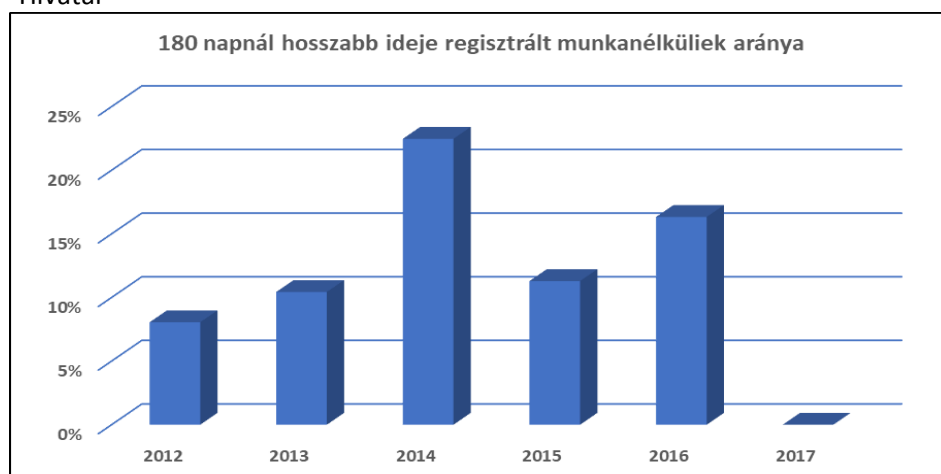
Az álláskeresők száma jelentősen lecsökkent az elmúlt időszakban.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	8,05	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	10,43	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2014	22,47	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	11,29	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	16,33	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	NA	NA	NA	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi

Hivatal

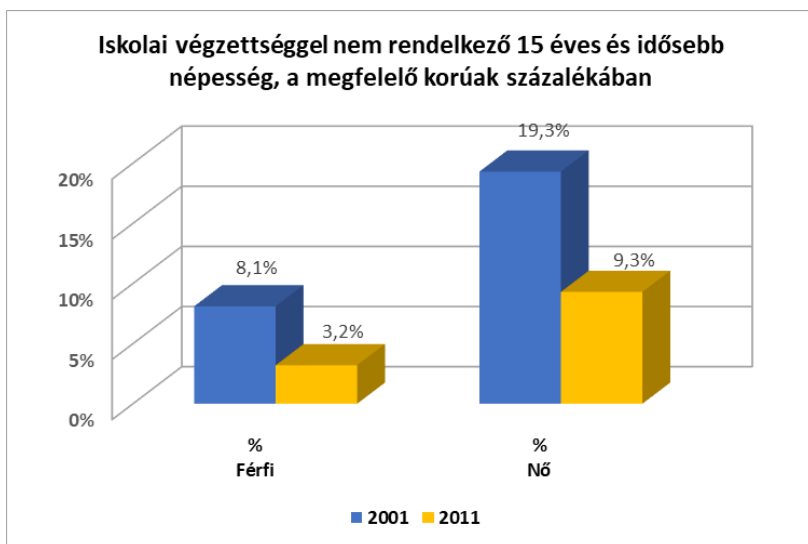
A 180 napnál régebben regisztrált álláskeresők 2014. évben voltak nagy számban a településen, de számuk mára lecsökkent. Az önkormányzat által szervezett foglalkoztatások során nagy számban hosszabb-rövidebb időre visszaálltak munkába.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	91,9%	80,7%	8,1%	19,3%
2011	96,8%	90,7%	3,2%	9,3%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

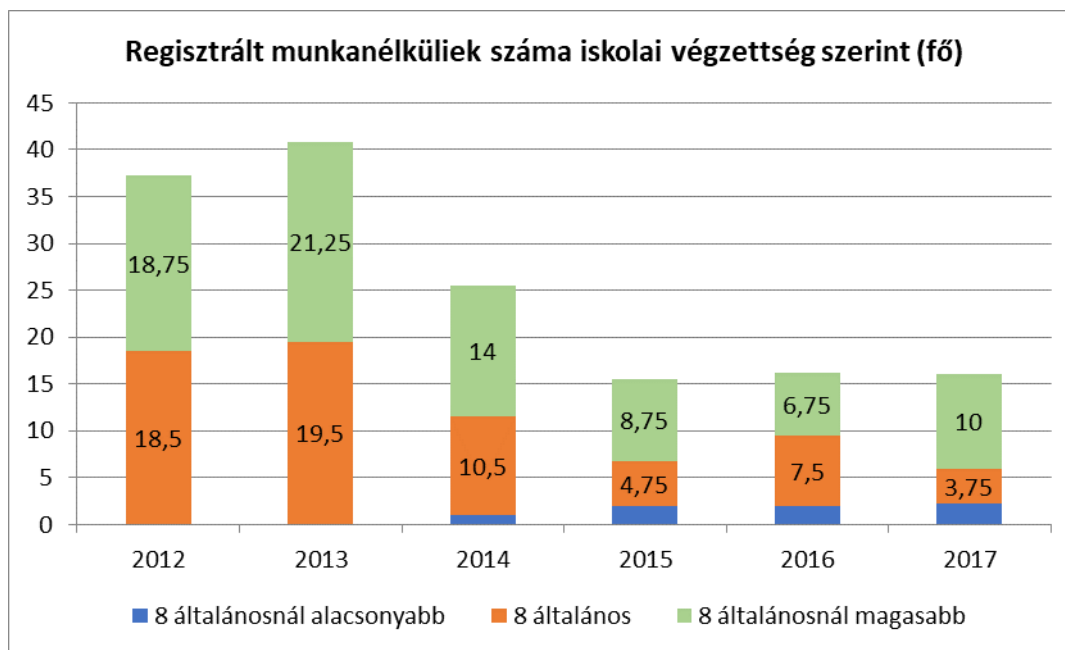

Alacsony iskolai végzettséggel rendelkező 15 évesnél idősebb lakosok nagyon kis számban élnek a településen. Mely arány az elmúlt évek során még csökkent is.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	37	NA	#ÉRTÉK!	18,5	49,7%	18,75	50,3%
2013	41	NA	#ÉRTÉK!	19,5	47,9%	21,25	52,1%
2014	26	1	3,9%	10,5	41,2%	14	54,9%
2015	16	2	12,9%	4,75	30,6%	8,75	56,5%
2016	16	2	12,3%	7,5	46,2%	6,75	41,5%
2017	16	2	14,1%	3,75	23,4%	10	62,5%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek száma jelentősen lecsökkent az elmúlt években, ez köszönhető az Önkormányzat által szervezett munkalehetőségeknek.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	NA	NA	#ÉRTÉK!
2013	NA	NA	#ÉRTÉK!
2014	NA	NA	#ÉRTÉK!
2015	NA	NA	#ÉRTÉK!
2016	NA	NA	#ÉRTÉK!
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középiskolai iskolában

Év	Középiskolai felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA
2013	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA
2014	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA
2015	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA
2016	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA
2017	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!	NA

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Mivel a település nem szervez felnőttoktatást, így az abban esetlegesen résztvevő személyek számáról nincs tudomásunk.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás keretében dolgozó személyek száma jelentősen lecsökkent az elmúlt öt évben.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A helyi autóbusszjáratokkal jellemzően 15-20 perces utazással lehet eljutni a közeli Pápa Városba. A közeli településen dolgozók általában autóval járnak munkába. A településen nincs vonat közlekedés.

Nyárad településen több családi gazdaság is működik. Ugyanakkor a potenciális munkalehetőségek száma kevés. Jelenleg nincs folyamatban olyan jellegű beruházás, mely a helyi munkaerőt mozgósítaná.

A településen foglalkoztatási program a Munkaügyi Kirendeltség támogatásával a közfoglalkoztatás, melynek keretében általánosan a regisztrált álláskeresőket, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket foglalkoztatására nyílik lehetőség. A közeli város Munkaügyi Kirendeltsége évente több alkalommal is szervez munkaerő-piaci programokat, állásbörzétet, melyekre a településen élő regisztrált álláskeresőket is meghívja. Képzéseket is indít, melyekről értesíti a munkanélküli lakosokat.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A közeli Pápa Városban a Munkaügyi központ szervezésében évente több alkalommal indulnak képzések, továbbképzések, melyekről hirdetemények útján tájékozódhatnak a fiatalok.

Nyárad településen működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Lakosságának nagyon kis százalékát teszik ki a mélyszegénységben élők. Szegregátum nincs a településen. A roma, illetve a mélyszegénységben élő lakosok hátrányos helyzete a foglalkoztatás területén, illetve a szolgáltatásokhoz való hozzájutás területén nem jellemző.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Roma, illetve mélyszegénységben élő személy foglalkoztatására az önkormányzat intézményeiben a megelőző öt évben nem került sor. Az ő foglalkoztatásuk jellemzően közfoglalkoztatás keretében történt.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az Ebktv. 21. §-a alapján az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a következő rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

- a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- b) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- c) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- d) a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- e) a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- f)² a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. § (2) bekezdésében meghatározott munkabér megállapításában és biztosításában;
- g) a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- h) az előmeneteli rendszerben;
- i)² a kártérítési, illetve a fegyelmi felelősség érvényesítése során, valamint
- j)² a munkavállalók szülői és munkavállalói kötelezettségeinek összehangolását és a gyermek gondozására fordítható idő növelését elősegítő szülői szabadság kérelmezésével, illetve igénybevitelével összefüggésben.

Ugyanakkor, nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését

- a) az alkalmazáskor a munka vagy a munkakörülmények természete alapján indokolt, tényleges és meghatározó szakmai feltételre alapított, jogszerű célt követő és azzal arányos megkülönböztetés,
- b) a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.

Törvény, törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére - a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben - előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.

Hátrányos megkülönböztetésről a településen nincs tudomásunk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján a rászoruló személyek részére pénzbeli és természetbeni ellátásokat biztosít az illetékes Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala:

- a) időskorúak járadékát,
- b) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- c) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,

- d) gyermekek otthongondozási díját,
- e) kiemelt, illetve emelt összegű ápolási díjat;

A helyi önkormányzat képviselő-testület - az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint - települési támogatást állapít

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók.

A helyi önkormányzat rendeletében foglalt ellátások a következők

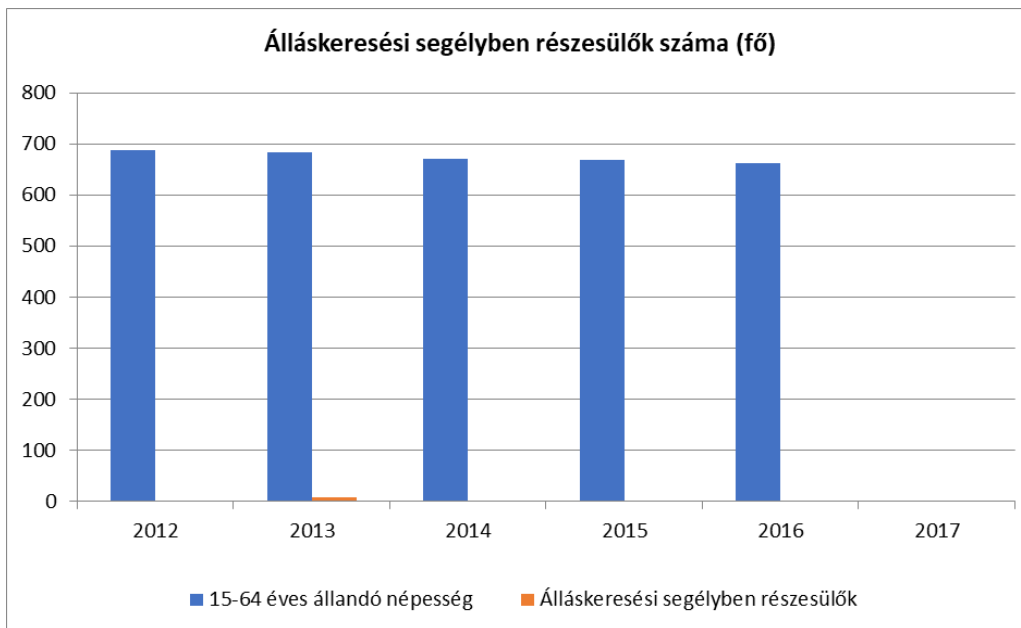
- rendkívüli települési támogatás
- temetési támogatás
- születési támogatás
- települési lakhatási támogatás
- 0-3 éves korú gyermekek támogatás,
- óvodáztatási, települési iskoláztatási támogatás
- 59 év feletti személyek támogatása

Az álláskeresőkre részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991 évi IV. tv., vagyis röviden az Ft-ban meghatározott feltételek alapján, melyet az illetékes Munkaügyi Központ folyósít.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	687	0,75	0,1%
2013	683	7	1,0%
2014	671	1,5	0,2%
2015	668	1,25	0,2%
2016	663	1	0,2%
2017	#ÉRTÉK!	1	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

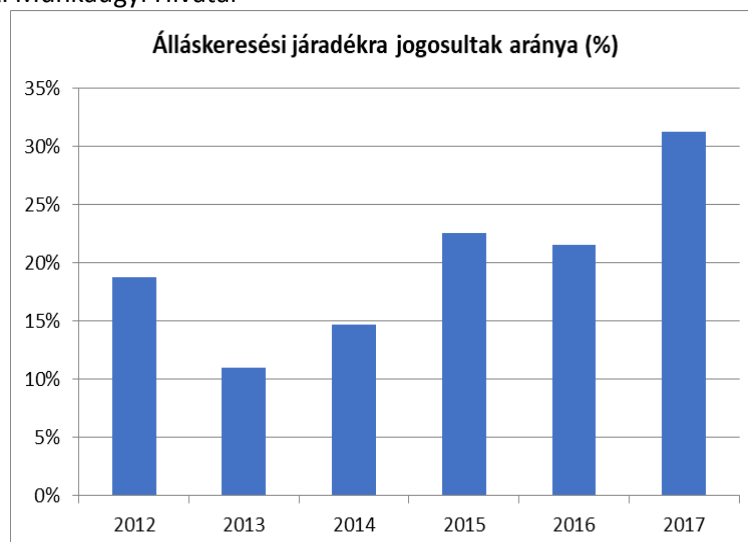

Az álláskeresői segélyben részesülők száma évek óta nagyon kevés. Az aktív korú lakosság 0,2 %-a.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	37	7	18,8%
2013	41	4,5	11,0%
2014	26	3,75	14,7%
2015	16	3,5	22,6%
2016	16	3,5	21,5%
2017	16	5	31,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

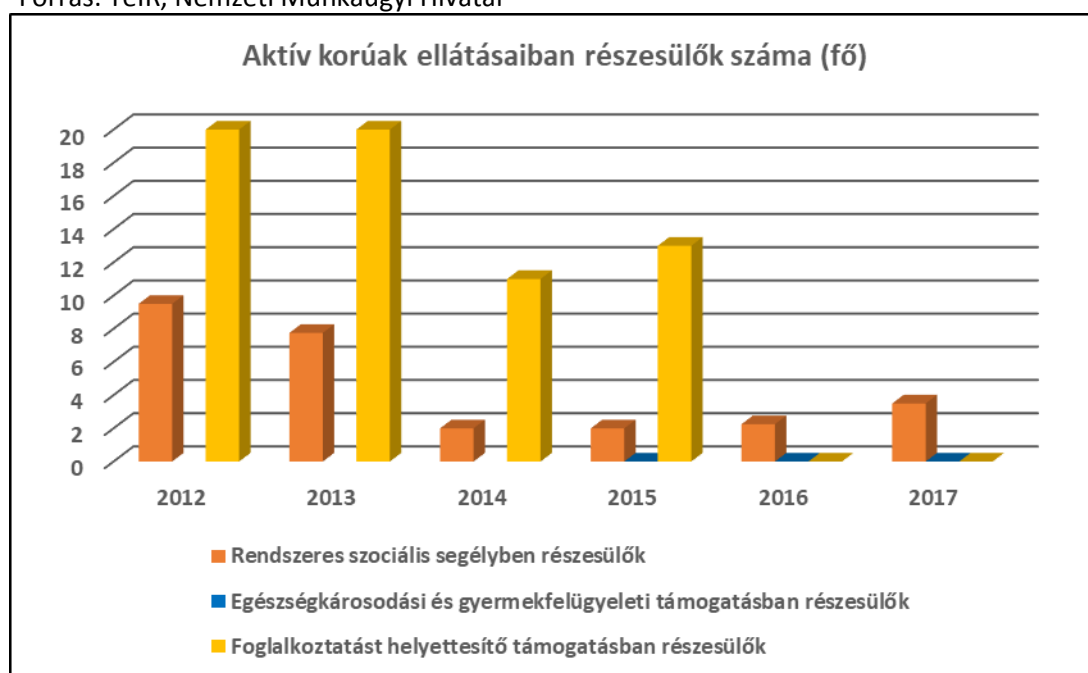

Álláskeresési járadékra jogosultak aránya változó, ugyanakkor a település lakosságszámát tekintve elenyésző.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	9,5		1,38%	20	53,69%
2013	7,75		1,13%	20	49,08%
2014	2		0,30%	11	43,14%
2015	2	NA	0,30%	13	83,87%
2016	2,25	NA	0,34%	NA	#ÉRTÉK!
2017	3,5	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak ellátásaiban részesülők száma jelentősen lecsökkent az elmúlt öt évben.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) 2015. évben életbe lépő módosítása alapján több ellátás átalakult. A folyósító szerv, valamint az ellátási formák szétváltak, továbbá új ellátás bevezetésére is sor került.

Az aktív korúak ellátásának részletes szabályait az Szt. 33.-37. §-ai tartalmazzák.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében a gyermekek otthongondozási díja, az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs. Az aktív korúak ellátása tekintetében fogyasztási egység a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

a) az első nagykorú családtag arányszáma 1,0, azzal, hogy a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik,

b) a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9,

c) az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8,

d) minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7,

e) a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket a c) és d) pont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni, továbbá ahol

f) az a) és b) pontok szerinti arányszám 0,2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.

Az Szt. 35. §-a alapján az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították (kivételesen az egészségkárosodott személy, illetve, az a személy, aki 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani) foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a.

Ha a jogosult

a) keresőtevékenységet - ide nem értve az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát - végez, az azt megalapozó jogviszony fennállásának első 120 napjában,

b) közfoglalkoztatásban vesz részt, a közfoglalkoztatásban való részvétel időtartama alatt, vagy

c) olyan képzésben vesz részt, amelynek keretében felzárkózást elősegítő megélhetési támogatásban vagy képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül, a felzárkózást elősegítő megélhetési támogatás vagy a keresetpótló juttatás folyósításának időtartama alatt

a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítása szünetel.

Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy

b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani,

egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

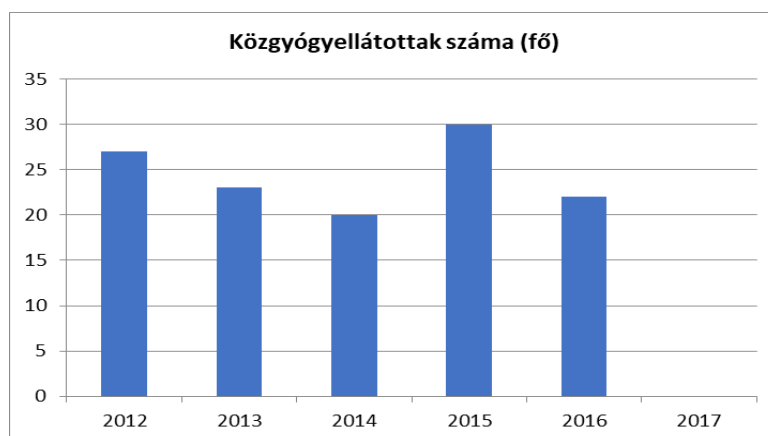
Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb összege személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének (e § alkalmazásában: nettó közfoglalkoztatási bér) 90%-át azzal, hogy ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összege 95%-ának szorzatával.

A településen az aktív korúak ellátásában részesülők száma jelentősen lecsökkent az elmúlt években.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	27
2013	23
2014	20
2015	30
2016	22
2017	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

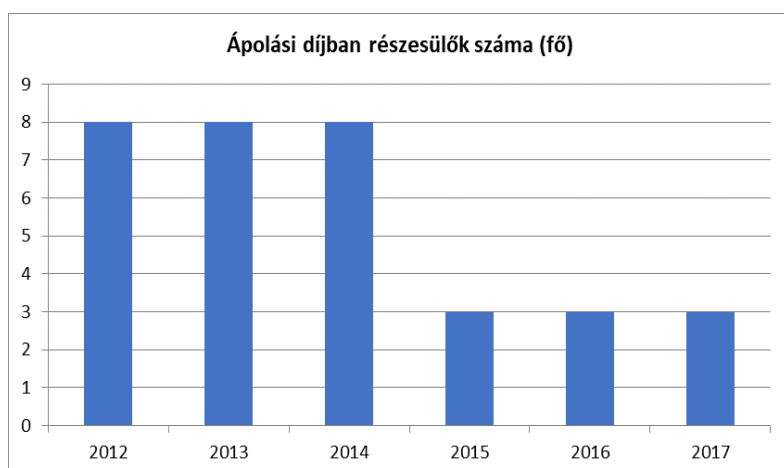

A településen közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 22 volt 2016. évben.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	3	5	8
2013	3	5	8
2014	3	5	8
2015	3	0	3
2016	3	0	3
2017	3	0	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjban részesítettek száma lecsökkent.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

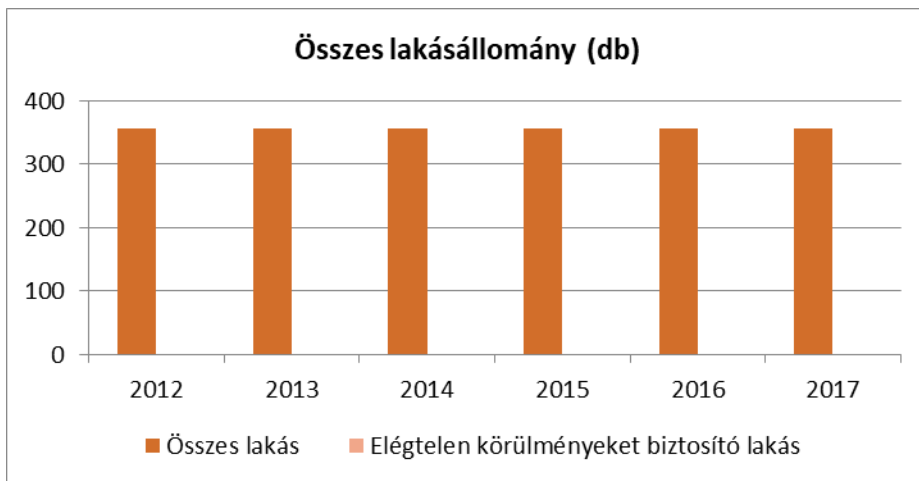
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakás-állomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	357	0	0	0	0	0	0	0
2013	357	0	0	0	0	0	0	0
2014	357	0	0	0	0	0	0	0
2015	357	0	0	0	0	0	0	0
2016	357	0	0	0	0	0	0	0
2017	357	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakóingatlanainak száma az elmúlt öt évben nem változott. Ugyanakkor helyi adatgyűjtés alapján megállapítható, hogy több építkezés is folyamatban van, illetve telekértékesítés is történt az elmúlt év folyamán, így várhatóan a lakásállomány emelkedik. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás, szociális lakás, bérlakás, egyéb lakáscélra használt, de nem lakáscélú ingatlan nincs a településen.

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

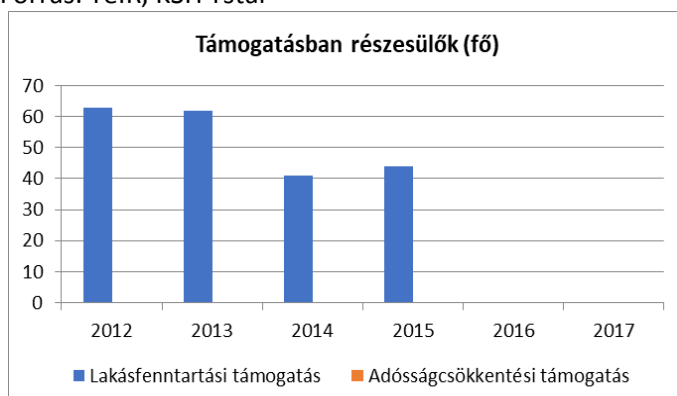
Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás, szociális lakás, bérlakás, egyéb lakáscélra használt, de nem lakáscélú ingatlan nincs a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	63	0
2013	62	0
2014	41	0
2015	44	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatás az Szt. 2015. évi módosítását követően megszűnt, helyette az önkormányzat rendeletben foglalt ellátásként biztosítja a települési lakhatási támogatást, melynek feltételei a lakásfenntartási támogatással szinte teljesen megegyező. A településen szociálisan rászoruló települési lakhatási támogatásban részesülő háztartások száma jelenleg 20.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nyárád településen szegregációval veszélyeztetett terület, illetve szegregátum nincs.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A háziorvosi szolgálatot Nyárád, Nemesszalók, Vinár községek háziorvosa látja el. A doktor helyben hetente öt alkalommal is rendel, ahol ellátja a felnőtt és a gyermek lakosokat egyaránt. A védőnői szolgálat Nemesszalók, Vinár, Nyárád körzetet látja el, mely hetente több alkalommal biztosít tanácsadást a településen. A fogorvosi ellátásra az önkormányzat a közeli Pápa városban praktizáló fogorvossal kötött szerződést. Szakorvosi rendelők a Pápa Városi Kórházban találhatóak meg. Tüdőszűrésen minden évben részt vehet a lakosság, melyet a Veszprémi Kórház autóbussa biztosít a lakosság számára. A Veszprémi Kórházba minden évben szervezeten utazhatnak a 40 évet betöltött nők mammográfiai szűrésre. A további szűrővizsgálatokra a közeli Pápa Városi Kórházban van lehetőség.

Pápa városban működik Nevelési Tanácsadó, mely biztosítja a körzetéhez tartozó települések gyermekeinek szakellátását.

A szociális étkeztetést biztosít, az önkormányzat saját konyhájáról, azok számára, akiknek kora, egészségi állapota, szociális helyzete azt indokolja. Az étel házhozszállítását igény szerint, az önkormányzat saját gépjárművével biztosítja.

Az önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai közé tartozik a Gyermejköltségi és Családsegítő Szolgáltatást, valamint a Házi segítségnyújtást, amit a környező települések társulásai által létrehozott Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása látja el.

Az egyenlő bánásmód követelményeinek megfelelően kerül sor a településen a szolgáltatások nyújtására, előnyben részesítésről nincs tudomásunk.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	NA
2013	1	0	NA
2014	1	0	NA
2015	1	0	NA
2016	1	0	NA
2017	1	0	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A községünkben működik Ifjúsági Községi Szolgáltató Tér (továbbiakban: IKSZT), E-Magyarország Pont, ifjúsági klub, könyvtár, és kultúrház. Az IKSZT 2011. évtől működik, a volt általános iskola épületében kapott helyett, hetente 40 órás nyitva tartással. Az IKSZT épülete biztosít helyet a rendezvényeknek, kiállításoknak, különféle programoknak, a falugazdásznak, a roma nemzetiségi önkormányzatnak. Itt kap helyet a hetente több alkalommal próbáló helyi Dalárda, a Baba-Mama klub, az iskolai felzárkóztatást segítő programok. Az épületben az érdeklődők számára lehetőség nyílik a falumúzeum, illetve a vadászati kiállítás megtekintésére. Az épület udvarán található a mezőgazdasági eszközök bemutatója, valamint egy állatsimogató, melyek egész évben látogathatók. Az ifjúsági klub a fiatal lakosok igényei szerint működik. Évente több alkalommal kerül sor az egész lakosságot célzó rendezvényekre, rendszeresen tartunk kézműves foglalkozásokat, megcélozva a nevezetesebb ünnepeket. Minden évben van falunapi rendezvény, krumpli fesztivál, idősek-, gyermek-, anyák napi rendezvényünk. A tavalyi évben vadásznapot szerveztünk, idén sportnap keretében kerül sor a nemzetközi vadfőző verseny megrendezésére. Farsangi, locsoló, szilveszteri bált tartottunk. A lakosok aktívan részt vesznek a rendezvények megszervezésében. A település évek óta részt vesz a tiszta virágos Veszprém megyéért pályázaton. A községnek van focicsapata, illetve kézilabda csapata. Rendszeresen járnak bajnokságokra. A Bozsik program keretében a fiatal focisták képzése 3 korcsoportban történik. A programban részt vevők számára a tavalyi évtől kezdődően egyhetes nyári tábor is megrendezésre kerül. A lakosság rendszeresen részt vesz a városi, kistérségi sport és egyéb rendezvényeken. Egészségmerőző, betegség megelőző programok általában a nagyobb rendezvények keretein belül kerülnek megtartásra.

Két éve szervezünk napközis tábort a dolgozó szülők megsegítésére.

Az egész lakosság részt vesz a közösségi élet szervezésében. Anyukák segítenek a kézműves foglalkozásokon, a nyári táborban. A falunapi rendezvényen a falu apraja-nagyja részt vesz munkájával. A föld napja alkalmából rendezett szemétszedési akcióban, a falu szépítését célzó társadalmi munkákban is rendszerint részt vesz a lakosság.

A szabadidő eltöltésének hasznos eltöltése céljából az önkormányzat tervezi Jóléti-tó létesítését pályázati támogatás elnyerése esetén. Ugyancsak terveink között szerepel egy minden igényt kielégítő sportlétesítmény, valamint egy állandóan látogatható játszótér létrehozását pályázati támogatásból.

Etnikai konfliktusról nincs tudomásunk.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen működik a Nyárádi Roma Nemzetiségi Önkormányzat. A nemzetiségi önkormányzattal a kapcsolattartás, és együttműködés szoros.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Megélhetési problémák, a tartósan munkanélküliek körében	Háztáji mintaprogram Közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása Munkahely teremtés, gazdaságfejlesztés Helyi termékek boltja
Belvízelvezetés nem megoldott	Belvízelvezetés

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 14. §-a alapján a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

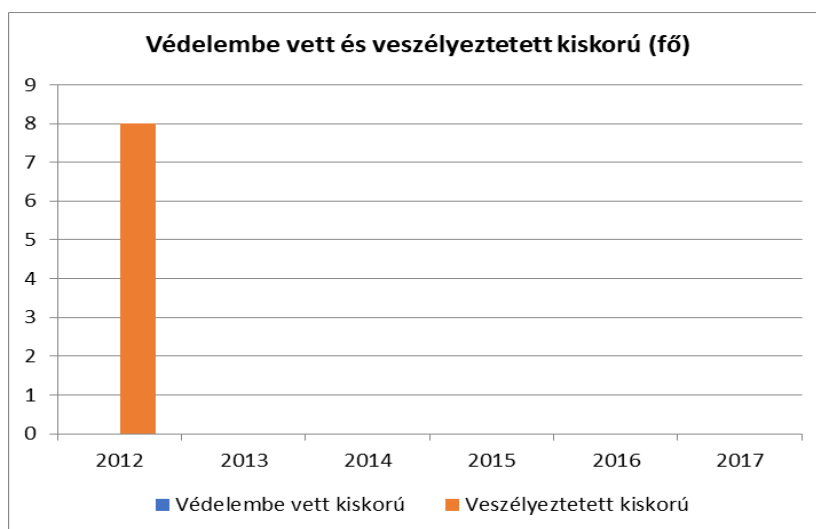
- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

- a) **veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete**

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	0	8
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nincs védelembe vett, illetve veszélyeztetett kiskorú gyermek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult az a gyermeket gondozó család, ahol az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 145%-át, ha

aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,

ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át az a) pont alá nem tartozó esetben,

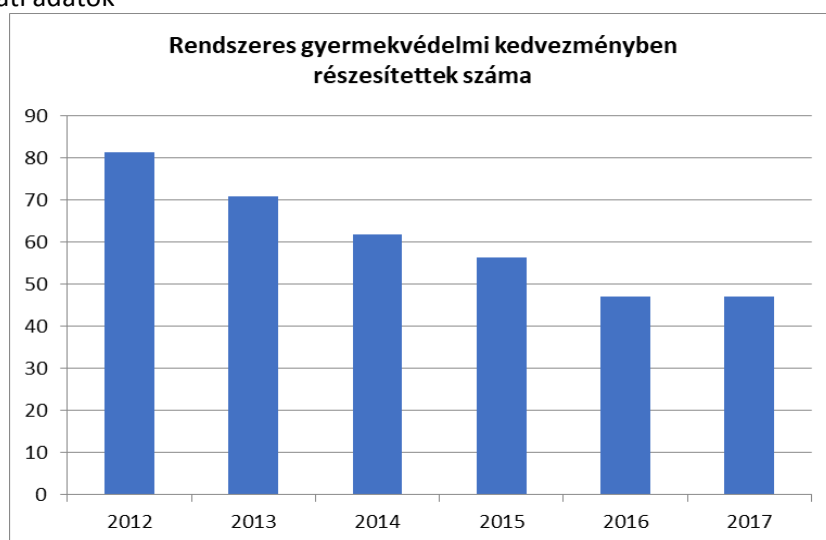
feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, állapítja meg a kedvezményre való jogosultságot.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	81,5
2013	71
2014	61,98
2015	56,5
2016	47
2017	47

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok száma jelentősen lecsökkent a megelőző öt évben.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A településen élő gyermekek születésekor a szülők születési támogatást igényelhetnek, ezen túl minden évben 0-3 évesek támogatásában, óvodáztatási, és települési iskoláztatási támogatásban részesülnek a szülők gyermekük után. Gyermekvédelmi hatósági intézkedésre pedig nem került sor.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

AZ INTÉZMÉNYI GYERMEKÉTKEZTETÉST INGYENESEN KELL BIZTOSÍTANI

- a) a bölcsődei, mini bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
  - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, vagy
  - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, vagy
  - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy
  - nevelésbe vették;
- b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
  - nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha – nevelésbe vették, vagy – utógondozói ellátásban részesül.

AZ INTÉZMÉNYI GYERMEKÉTKEZTETÉST AZ INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ 50%-OS NORMATÍV KEDVEZMÉNYÉVEL KELL BIZTOSÍTANI (amennyiben az ingyenes gyermek étkeztetésre nem jogosult)

- a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- c) a bölcsődei, mini bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő, az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy a fentiekben ismertetettek alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

AZ INGYENES VAGY KEDVEZMÉNYES GYERMEKÉTKEZTETÉS

- gyermekenként csak egy jogcímen vehető igénybe.
- a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig biztosítandó.

ellátás-megnevezése

AZ INTÉZMÉNYI GYERMEKÉTKEZTETÉS KERETÉBEN (ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik)

- a. **A BÖLCSŐDEI, MINI BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE** az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkézést,
- b. **AZ ÓVODÁBAN ÉS A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYBEN** a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkézést

KELL BIZTOSÍTANI.

A GYERMEKÉTKEZTETÉSÉRT SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJAT KELL FIZETNI, melyet

- a) az ellátást igénybe vevő nagykorú jogosult,
- b) az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő, c) az ellátást igénybe vevő gondnokolt esetében a törvényes képviselő
- AZ INTÉZMÉNYNEK FIZETI MEG.**

A JOGOSULTSÁG FELTÉTELEI RÉSZBEN RÉSZLETEZETEK SZERINT AZ ARRA JOGOSULTAK RÉSZÉRE AZ INTÉZMÉNYI GYERMEKÉTKEZTETÉST

- ingyenesen,
- 50 %-os normatív kedvezménnyel

KELL BIZTOSÍTANI.

A HÁROM VAGY TÖBB GYERMEKES CSALÁD MEGHATÁROZÁSÁNÁL KÖZÖS HÁZTARTÁSBAN ÉLŐKÉNT KELL FIGYELEMBEVENNI:

- a. a tizennyolc éven aluli,

- b. a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és
- c. életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező gyermekek száma elenyésző a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs a településen szegregátum, illetve telepszerű lakókörnyezet.

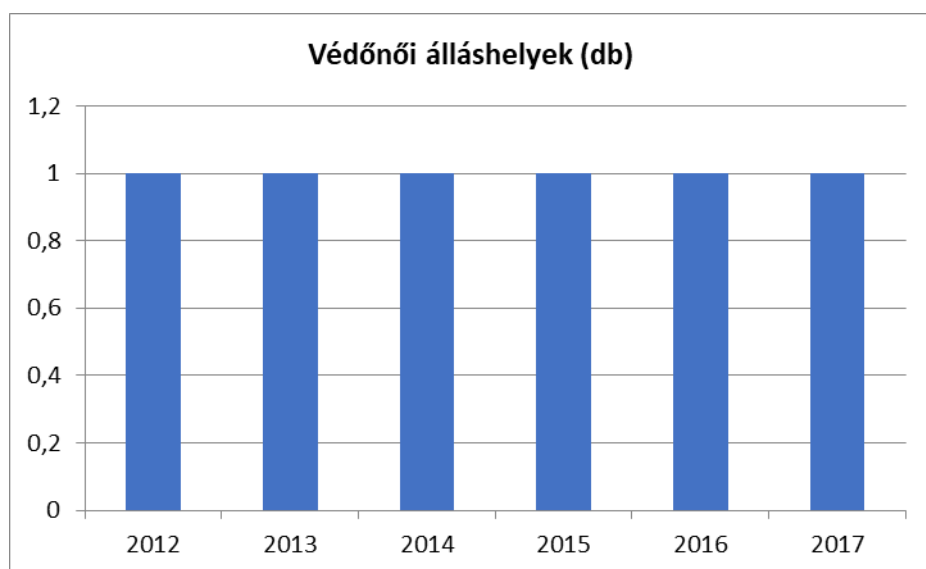
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	NA
2013	1	NA
2014	1	NA
2015	1	NA
2016	1	NA
2017	1	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen működő védőnői körzet Nyárad, Pápadereske, Dáka, Pápasalamon, Marcalgergyei, Vinár községeket látja el.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	NA	NA	NA	NA
2013	0	NA	NA	NA	NA
2014	0	NA	NA	NA	NA
2015	0	NA	NA	NA	NA
2016	0	NA	NA	NA	NA
2017	0	NA	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A települést ellátó házi orvos mind a felnőtt, mind a gyermek korosztályt ellátja.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Pápán működő Nevelési Tanácsadó biztosítja a településen élő gyermekek szakellátását (korai fejlesztés, speciális ellátás).

d) gyermekjóléti alapellátás

Pápán működik a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása, mely gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatást biztosít a településen élők számára.

e) gyermekvédelem

A települést ellátó háziorvos felnőtt és gyermekellátást is végez.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0

2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Nem működik a településen sem bölcsőde, sem családi napközi.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások az önkormányzat területén nincsenek.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Ifjúsági klub működik a településen, a fiatalok igénye szerinti nyitva tartással. A 2012.-től minden évben egyhetes nyári napközis tábor megszervezésére kerül sor, mely a dolgozó szülőkön próbált segíteni. Rendszeresen vannak kézműves foglalkozások, a szülők segítségével, általában a nevezetes ünnepekhez alkalmazkodva.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

AZ INTÉZMÉNYI GYERMEKÉTKEZTETÉST INGYENESEN KELL BIZTOSÍTANI

a) a bölcsődei, mini bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, vagy
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, vagy
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették;

b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha – nevelésbe vették, vagy – utógondozói ellátásban részesül.

AZ INTÉZMÉNYI GYERMEKÉTKEZTETÉST AZ INTÉZMÉNYI TÉRÍTÉSI DÍJ 50%-OS NORMATÍV KEDVEZMÉNYÉVEL KELL BIZTOSÍTANI (amennyiben az ingyenes gyermek étkeztetésre nem jogosult)

a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

c) a bölcsődei, mini bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő, az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy a fentiekben ismertetettek alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

AZ INGYENES VAGY KEDVEZMÉNYES GYERMEKÉTKEZTETÉS

- gyermekenként csak egy jogcímen vehető igénybe.
- a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig biztosítandó.

ellátás-megnevezése

AZ INTÉZMÉNYI GYERMEKÉTKEZTETÉS KERETÉBEN (ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik)

- a. A BÖLCSŐDEI, MINI BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ GYERMEKEK RÉSZÉRE az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést,
- b. AZ ÓVODÁBAN ÉS A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYBEN a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést

KELL BIZTOSÍTANI.

A GYERMEKÉTKEZTETÉSÉRT SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJAT KELL FIZETNI, melyet

- a) az ellátást igénybe vevő nagykorú jogosult,
  - b) az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő, c) az ellátást igénybe vevő gondnokolt esetében a törvényes képviselő
- AZ INTÉZMÉNYNEK FIZETI MEG.

A JOGOSULTSÁG FELTÉTELEI RÉSZBEN RÉSZLETEZETTEK SZERINT
AZ ARRA JOGOSULTAK RÉSZÉRE AZ INTÉZMÉNYI GYERMEKÉTKEZTETÉST

- ingyenesen,
- 50 %-os normatív kedvezménnyel

KELL BIZTOSÍTANI.

megjegyzés

A HÁROM VAGY TÖBB GYERMEKES CSALÁD MEGHATÁROZÁSÁNÁL KÖZÖS
HÁZTARTÁSBAN ÉLŐKÉNT KELL FIGYELEMBEVENNI:

- a. a tizennyolc éven aluli,
- b. a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és
- c. életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha – nevelésbe vették, vagy – utógondozói ellátásban részesül.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkriminációról nincs tudomásunk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
    - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
    - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
    - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati **problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek** (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A településen óvoda működik. A gyermekek számára az önkormányzat az óvodai ellátást 2017. július 1. napjától a Nyárádi Székhelyű Közös Fenntartású Napköziotthonos Óvodában biztosítja.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	25	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7,00 - 16,30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )	2 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	27	2	50	1	27	0
2013	22	1	25	1	23	0
2014	24	1	25	1	21	0
2015	21	1	25	1	15	0
2016	17	1	25	1	19	0
2017	22	1	25	1	NA	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodafenntartó Társulás Nyárad és Pápadereske Községek. Az óvoda jelenleg egy csoporttal működik, két óvodapedagógus, és egy dada személyzettel.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2012/2013	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2013/2014	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2014/2015	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2015/2016	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!
2016/2017	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	NA	NA	NA
2012/2013	NA	NA	NA
2013/2014	NA	NA	NA
2014/2015	NA	NA	NA
2015/2016	NA	NA	NA
2016/2017	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	NA
2012/2013	NA
2013/2014	NA
2014/2015	NA
2015/2016	NA
2016/2017	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A településen általános iskola nem működik. Az általános iskolába járó gyermekek száma 2018. évben 158 fő volt, mely az előző éveket tekintve jelentősen nem változott. Az általános iskolába járók nagy számban elvégzik a 8. osztályt, és továbbtanulnak.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Mivel általános iskola nem működik a településen, így a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokról nem rendelkezünk adattal.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Hátrányos megkülönböztetésről és jogellenes elkülönítésről nem rendelkezünk adattal.

Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérésekről nem rendelkezünk adattal.

e) előnyben részesítéséről (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Előnyben részesítésről nincs tudomásunk.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nincs a településen játszótér mely állandóan látogatható lenne, valamint a meglévők bővítésre szorulnak	Játszótér létrehozása, bővítése
nincs a településen olyan sportlétesítmény, mely minden igényt kielégítene	Sportlétesítmény létrehozása
kevés az óvodai fejlesztési lehetőség, a sajátos nevelési igényű gyermekek számára nem megfelelőek a tárgyi feltételek	Szakirányú és mozgásfejlesztés, kiegészítő mozgásfejlesztés Sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása
Továbbtanulás anyagi támogatás hiányában nehézséget okozhat	Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

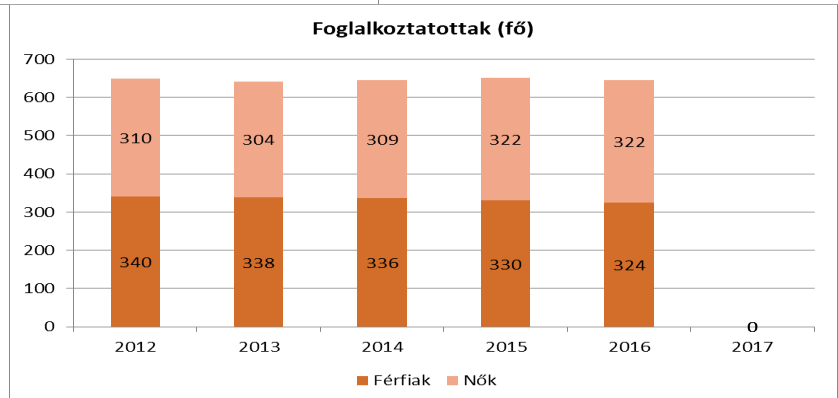
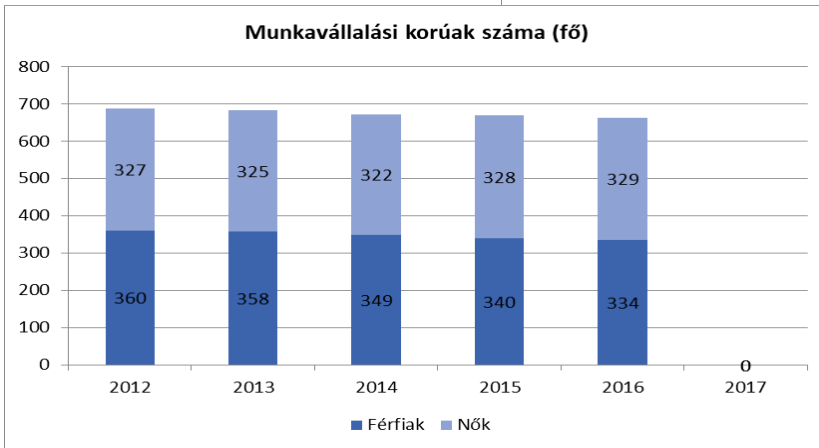
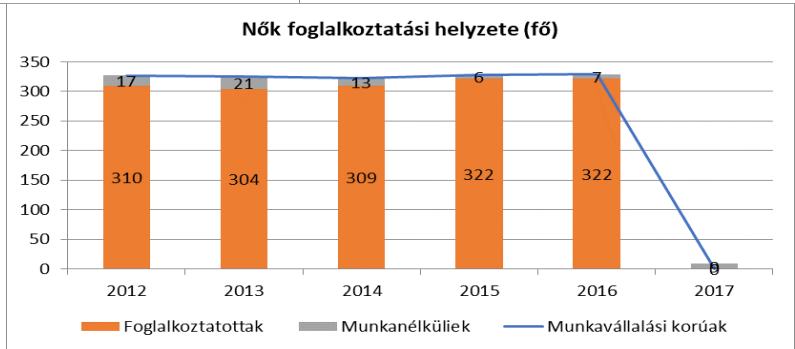
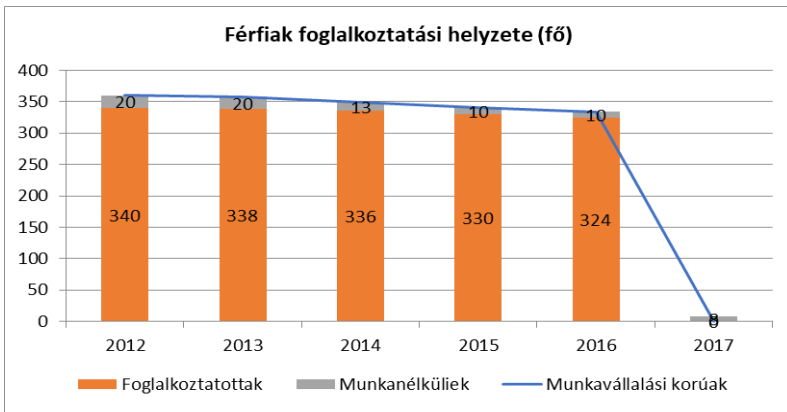
Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

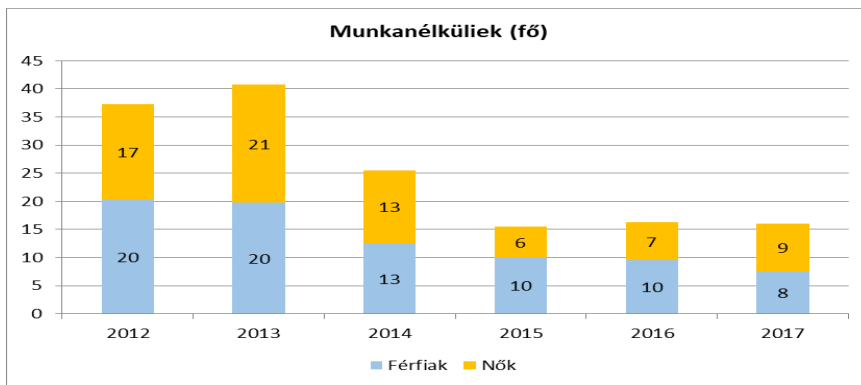
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	360	327	340	310	20	17
2013	358	325	338	304	20	21
2014	349	322	336	309	13	13
2015	340	328	330	322	10	6
2016	334	329	324	322	10	7
2017	NA	NA	NA	NA	8	9

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A megelőző öt évet tekintve a munkavállalási korú nők és férfiak, illetve a munkanélküli nők és férfiak közel azonos arányban éltek a településen. A településen nincs bölcsődei ellátás, valamint családi napközi, sem óvoda. De a munkavállalási korú nők nagy arányban a közeli Pápa városba járnak dolgozni. A településen élő nőkre nem jellemző az alacsony iskolai végzettség, nagy arányban rendelkeznek általános iskolai végzettséggel.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő, illetve képzési programokról, valamint az azokon részt vevő nők számáról nem rendelkezik az önkormányzat adattal.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségeiről jelenleg nem rendelkezünk adattal.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nincs tudomásunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)¹⁵

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Jelenleg a településen nincs Óvoda, Bölcsőde, Családi Napközi, Családi illetve házi gyermekfelügyelet. A nyári szünetben a dolgozó anyák megsegítése céljából nyári tábor megszervezésére kerül sor már két éve. A közeljövőben szeretné az önkormányzat a jól bevált program további megtartását.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket.

A védőnői szolgálat Dáka, Pápasalamon, Nyárád, Marcalgergelyi, Vinár, Pápadereske körzetet látja el. A településen gyermekorvos nincs, de a házi orvos ellátja a felnőtt, illetve a gyermekkorosztályú betegeket is.

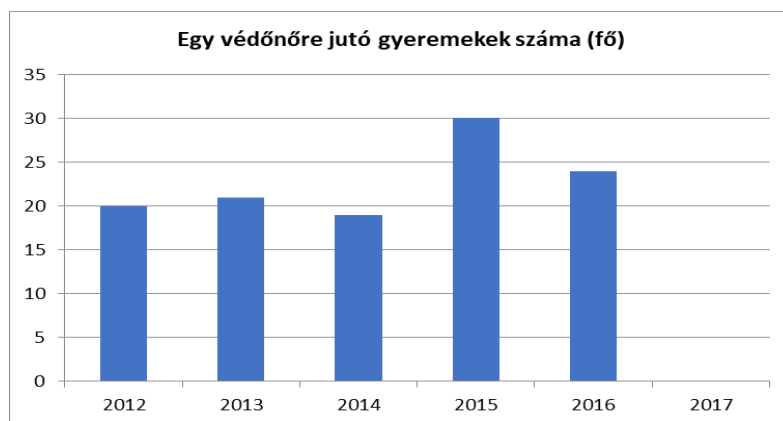
¹⁵ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	20	20
2013	1	21	21
2014	1	19	19
2015	1	30	30
2016	1	24	24
2017	1	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Mivel a védőnő több települést lát el, ezért a fenti táblázatban foglalt adatok csak a településünkre vonatkoznak, nem a teljes képet mutatja a védőnőre jutó átlagos gyermekszámról.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak.

Nőket érő erőszak, illetve családon belüli erőszak nem történt a megelőző öt évben. Rendőri riasztás, tényleges feljelentés, bírósági ítélet nem volt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás nincs a településen.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település önkormányzati képviselőinek száma 4 fő, melyből 3 férfi és 1 nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen élő nők számára problémát okozhat a gyermekek nyári szünidőben történő ellátása. Ezekre a problémákra keresett megoldást a megelőző években az önkormányzat és szervez nyári tábort. Az elkövetkezendő időszakban is tervezi, ezen program fenntartását. A településen azonban nincs az Európai Unió normáinak megfelelő játszótér, mely segítene a szabadidő hasznos eltöltésében. Azon édesanyák, akik gyermekük 3 éves kora előtt szeretnék visszamenni dolgozni, ez nehézségbe ütközhet, mivel nincs a településen bölcsőde.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nyári szünidőben a gyermekek biztonságos felügyelete	Nyári tábor szervezése
Állandóan látogatható játszótér, illetve a meglévő bővítése, karbantartása	Játszótér kialakítása, bővítése, javítása
Minden korosztály igényeinek megfelelő sportlétesítmény hiánya	Sportlétesítmény létesítése
3 év alatti gyermekek napközbeni felügyelete, ha a szülő dolgozik nem megoldott	Bölcsőde létesítése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások

a) az öregségi nyugdíj,

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

a) az özvegyi nyugdíj,

b) az árvaellátás,

c) a szülői nyugdíj,

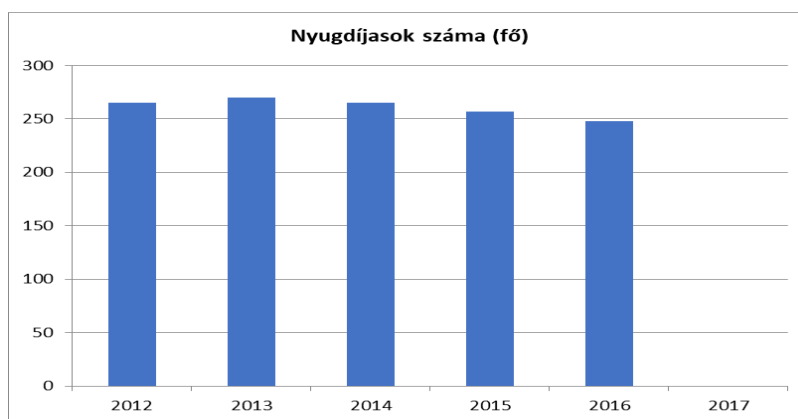
d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások,

e) az özvegyi járadék.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	117	148	265
2013	122	148	270
2014	120	145	265
2015	115	142	257
2016	111	137	248
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjasok száma az elmúlt öt évben nem változott jelentősen. A lakosság 27 százalékát teszik ki a nyugellátásban részesülő személyek.

A Szocvtv. 32/B. § (1) bekezdése alapján az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A járási hivatal időskorúak járadékában részesíti azt

a) a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-át,

b) az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az elmúlt öt évben nem volt, aki időskorúak járadékában részesült volna.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen élő idősek foglalkoztatottságáról nincs pontos adatunk, de számuk valószínűleg elenyésző.

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

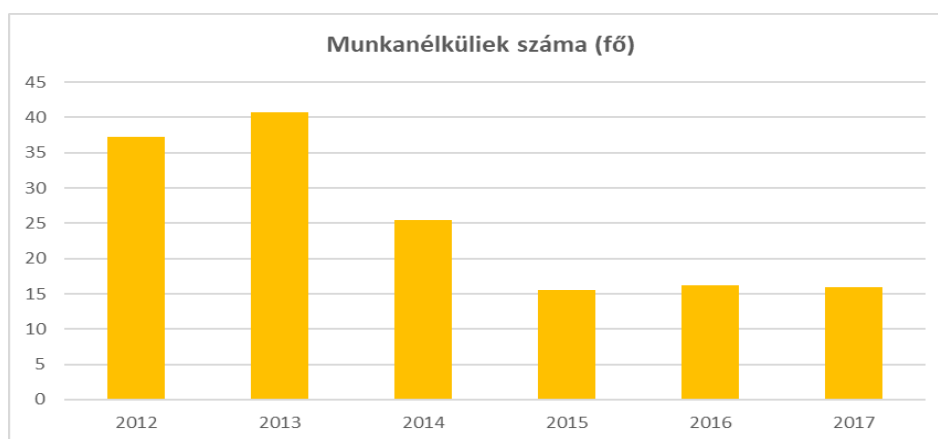
A tevékeny idősorral kapcsolatosan nem rendelkezünk pontos adatokkal.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	37	6	16%	NA	NA	#ÉRTÉK!
2013	41	8	18%	NA	NA	#ÉRTÉK!
2014	26	7	25%	NA	NA	#ÉRTÉK!
2015	16	3	18%	NA	NA	#ÉRTÉK!
2016	16	5	28%	NA	NA	#ÉRTÉK!
2017	16	3	17%	NA	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A regisztrált munkanélküliek száma jelentősen lecsökkent a településen. Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma jelentős változást nem mutat a megelőző időszakban.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászoruló részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	146	NA	#ÉRTÉK!
2013	157	NA	#ÉRTÉK!
2014	165	NA	#ÉRTÉK!
2015	174	NA	#ÉRTÉK!
2016	179	NA	#ÉRTÉK!
2017	NA	NA	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A házi orvos hetente öt nap tart rendelőt a településen, melyen ellát minden korosztályú beteget. A szakrendelésekre a közeli Pápa városban van lehetőség, ahova autóbusszal 10-15 perces utazással juthat az idős korosztály. Az önkormányzat konyhájáról lehetőség van szociális étkeztetés igénylésére, azoknak a személyeknek, akiknek azt kora, illetve egészségi állapota indokolja. Az étel házhoz szállításáról az önkormányzat saját gépjárművével gondoskodik. A Házi segítségnyújtás

működik a településen a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása alkalmazottjaival. A Nyáradi Közös Önkormányzati Hivatal székhelye a településen van, heti négy nap nyitva tartással.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (feltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	4 535	0	1
2013	1	4 535	0	1
2014	1	4 535	0	1
2015	1	4 536	0	1
2016	1	4 538	0	1
2017	1	NA	0	1

Forrás: TEIR

A településen évente több alkalommal kerül sor az egész lakosságot célzó rendezvényekre, melyeken általában az idős korosztályt célzó programokkal színesített.

Mozi-, múzeum-, színházlátogatásra, mely csupán az idős korosztályt célozta volna, nem volt a megelőző években példa. De évente az önkormányzat szervezésében sor kerül egy kirándulásra, melyen az úti cél helyi nevezetességeinek megtekintésére is sor kerül. Az IKSZT épületében, és udvarán működő helyi kiállítások rendszeresen látogathatók az idős korosztály számára is. Ugyancsak itt kapott helyet a könyvtár, mely heti 4 nap tart nyitva. A település templomaiban rendszeresen van lehetőség a vallásgyakorlására.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai jártasságáról nem rendelkezünk adattal.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idős korosztály számára minden évben megrendezésre kerül az idősek napi rendezvény, melyen általában több műsoros, egész délutános program. A település rendezvényein vannak kifejezetten az idősebb korosztály igényeit kielégítő programok. Az idősebb korosztályból alakult dalkör, a Dalárda, rendszeresen tart próbát a helyi IKSZT épületében. Ők fellépéseikkel minden rendezvényünkön részt vesznek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
rossz minőségű járdákon az idősek nagyon nehezen közlekednek	Járdák készítése, meglévők felújítása
Idősek hasznos szabadidő eltöltése	Jóléti-tó partján szálláshelyek létesítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

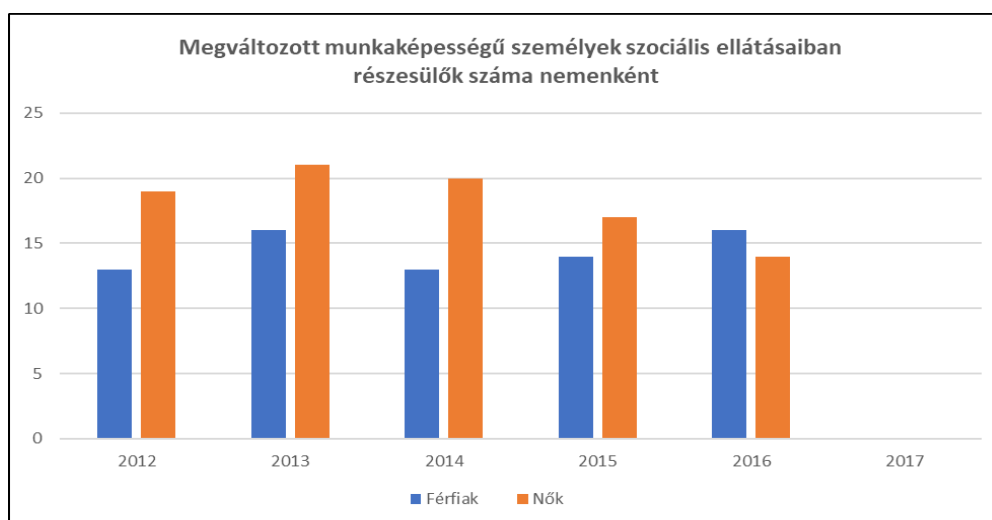
- rehabilitációs ellátásban részesül,
- aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Flt. 57/B §.)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	13	19	32
2013	16	21	37
2014	13	20	33
2015	14	17	31
2016	16	14	30
2017	NA	NA	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	NA	NA	NA
2013	NA	NA	NA
2014	NA	NA	NA
2015	NA	NA	NA
2016	NA	NA	NA
2017	NA	NA	NA

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

Nappali ellátásban részülő személyek számáról nem rendelkezünk adattal

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen élő fogyatékos személyek hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén nem rendelkezünk adattal.

A településen működik egy fogyatékos személyeket ellátó lakóotthon, ahonnan a lakók (8 fő) dolgozni járnak a Dákai Fogyatékosok Intézményébe, szállításukról gondoskodnak.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést. A szolgáltatás 2011-ben 20 258 fő számára volt elérhető.

A személyes szociális gondoskodási ellátások közül nappali ellátás (klub, fejlesztő napközi otthon stb.) keretében 2011-ben 6 727 fő részére biztosítottak ellátást. A nappali ellátás a saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkezést, segít az önálló életvitelben és a társadalmi szerepek gyakorlásában.

Az átmeneti elhelyezésben részesülők, gondozóházban elhelyezettek száma csekély, 262 ellátott volt 2011-ben. Tartós bentlakásos szociális intézményi ellátásban 16 668 engedélyezett férőhely volt. Ápoló-gondozó intézményi ellátásban 13 802 fő részesült, amiből 50 férőhelyet meghaladó nagyságú intézmény 11 939 férőhellyel rendelkezett. Az ápoló-gondozó célú ellátást biztosító férőhelyek közül 8% működött lakóotthoni formában. Rehabilitációs intézményi ellátásban az engedélyezett férőhelyek száma 1773, melyből 473 rehabilitációs célú lakóotthoni férőhely.

Az önálló életvitelt támogató szolgáltatásokról, intézményekről, programokról nem rendelkezünk adattal, így a 7.1.4. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

A településen működik egy fogyatékos személyeket ellátó lakóotthon, ahonnan a lakók (8 fő) dolgozni járnak a Dákai Fogyatékosok Intézményébe, szállításukról gondoskodnak.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

- **Fogyatékosági támogatás:** A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- **Rokkantsági járadék:** A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- **Közlekedési kedvezmény:** A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- **Parkolási igazolvány:** Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
  1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
  2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
  3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül
- **Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:**
  - Szociális alapszolgáltatások:** étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
  - Szakosított ellátási formák:** ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Fogyatékosági támogatásban, rokkantsági járadékban részesülőkről, a közlekedési kedvezményben részesülőkről, a parkolási igazolvánnyal rendelkezőkről nincs adatunk., így a 7.2.1. számú táblázat nem tartalmaz adatot.

Az önkormányzat szociális étkeztetést biztosít, azoknak a személyeknek a számára, akiknek kora, illetve egészségi állapota azt indokolja. A Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása biztosítja a lakosok számára a családsegítést, és a házi segítségnyújtást. A településen működik egy fogyatékos személyeket ellátó lakóotthon, ahonnan a lakók (8 fő) dolgozni járnak a Dákai Fogyatékosok Intézményébe, szállításukról gondoskodnak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7.)

A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételekre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §)

A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §)

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §)

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete

alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

Másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk)

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A települési önkormányzat tulajdonában lévő középületek rámpával ellátottak, van mozgáskorlátozottak részére elkülönített mosdó, ugyanakkor a helyi orvosi rendelő felújításra szorul.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A Nyáradi Közös Önkormányzati Hivatal és az IKSZT épülete rámpával ellátott, mindegyikben van elkülönített mosdó a mozgáskorlátozottak részére.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településen nem működik kizárólag fogyatékosokat foglalkoztató munkahely.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés akadálymentesítése nem megoldott, a járdák felújításra szorulnak.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen található egy lakóotthon, mely 8 fő fogyatékos személy ellátásáról gondoskodik.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Pozitív diszkriminációról nincs tudomásunk.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Járdák állapota nem megfelelő	Járdák javítása
Orvosi rendelő, önkormányzati épületek állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítése	Orvosi rendelő, önkormányzati épületek állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen működik civil szervezet (Nyárádi Faluszépitő és Segítő Alapítvány, Nyárad SE). A Nyárádi Közös Önkormányzati Hivatal székhelye a településen van. Önszerveződő csoportokról nem rendelkezünk jelenleg adattal.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nyárad település Roma Nemzetiségi Önkormányzata és az önkormányzati hivatal között partnerségi viszony áll fenn. A Közös Önkormányzati hivatal látja el a roma nemzetiségi önkormányzat adminisztratív feladatait.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Nyárad, Pápadereske, Dáka és Pápasalamon községek Közös Önkormányzati hivatalt tartanak fenn, de ezen kívül is működik a települések közötti partnerség. A Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulásával évek óta fennáll a partnerségi viszony.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzat a célcsoportok esélyegyenlőségének biztosításában segítséget nyújt az önkormányzat számára.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen működik civil szervezet:
Nyárádi Faluszépitő és Segítő Alapítvány
Nyárad SE.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem profitorientált szervezetről a településen nem rendelkezünk adattal.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésében részt vettek az esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett partnerek:

Nyárádi Közösfenntartású Napköziotthonos Óvoda
Nyárádi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Háziorvosi szolgálat
Védőnői szolgálat
Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a Képviselő-testület jóváhagyását követően, elérhető lesz Nyárád község honlapján (www.nyarad.hu).

A lakosság észrevételeinek megtételére is itt biztosítunk lehetőséget.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Megélhetési problémák Munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés Belvízelvezető árkok tisztántartása nem megoldott	Háztáji mintaprogram A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása Helyi termékek boltja Munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés Belvízelvezetés
Gyermekek	Szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés), Kiegészítő (vízhez szoktatás, kirándulás), mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása Hasznos szabadidő eltöltési lehetőségek, Játszótér, Sportlétesítmény hiánya Továbbtanulás nehézségei anyagi támogatás hiányában	Játszótér Szakirányú és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül, Kiegészítő mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül Sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása Sportlétesítmény Felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz csatlakozás
Idősek	Járdák javításra szorulnak Szabadidő hasznos eltöltése	Járdafelújítás, karbantartás Jóléti-tó partján szálláshelyek létesítése
Nők	Nyári gyermekfelügyelet hiánya, Hasznos szabadidő eltöltési lehetőségek, állandóan látogatható játszótér, többfunkciós sportlétesítmény hiánya Bölcsőde létesítése	Nyári táboroztatás Játszótér Sportlétesítmény Bölcsőde létrehozása
Fogyatékkal élők	Járdák akadálymentesítése nem megoldott Orvosi rendelő, önkormányzati tulajdonú épületek javításra, felújításra, akadálymentesítésre szorulnak,	Járdafelújítás, karbantartás Orvosi rendelő, Önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, akadálymentesítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Háztáji mintaprogram 2. A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása 3. Munkahely teremtés, gazdaságfejlesztés 4. Belvízelvezetés 5. Helyi Termékek Boltjának létrehozása 	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzat - munkaügyi központ - közfoglalkoztatottak
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés), 2. Kiegészítő (vízhez szoktatás, kirándulás), mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül. 3. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása 4. Játszótér 5. Sportlétesítmény 6. Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz csatlakozás 	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzat - pedagógusok - gyógypedagógus, konduktor, logopédus - úszásoktató - kivitelezők
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jóléti-tó partján szálláshelyek létesítése 2. Járdafelújítás, karbantartás 	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzat - kivitelezők
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nyári tábor 2. Játszótér 3. Sportlétesítmény 4. Bölcsőde létesítése 	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzat - kivitelezők
Fogyatékkal élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Járdafelújítás, karbantartás 2. Orvosi rendelő, önkormányzati tulajdonú épületek javítása, felújítása, akadálymentesítése 	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzat - kivitelezők

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlősége minden területen biztosított. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők jobb anyagi körülmények közé kerüljenek. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődését. Folyamatosan odafigyelünk az idősek környezetére, biztonságára. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőséget. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Háztáji mintaprogram
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A falun élő emberek nagy része napjainkban nem motivált arra, hogy az ingatlanjaikhoz tartozó földterületeiket megműveljék. Ennek hiányában a nyersanyag beszerzése költséges. Valamint állattartás is háttérbe szorul, az anyagi lehetőségek hiányában.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy a családok életvitelének javítása érdekében segítséget nyújt a szabad földterületek megműveléséhez, az állattartáshoz. Elérni kívánjuk, hogy friss, egészséges élelmiszer kerüljön a családok asztalára. R: Szemléletformálás annak érdekében, hogy ismét fontosnak tartásák az öngazdálkodást. K: Hasznosítás. H: A családok önellátóvá válásának elérése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A családok életkörülményeinek felmérése, idősebbek tapasztalatainak összegyűjtése. Szükség szerint eszközök, vetőmagok biztosítása.
Résztevők és felelős	Munkaügyi központ, közfoglalkoztatásban résztvevők, önkormányzat.
Partnerek	Munkaügyi központ, közfoglalkoztatásban résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - csatlakozás a programhoz (folyamatosan) - földterületek megművelése, állattartásra alkalmas területek kialakítása(folyamatosan) - a megtermelt élelmiszer felhasználása (idényjelleggel) - családok önellátóvá válása (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A családok egészséges, friss élelmiszert fogyasztanak, ezeket nem kell megvásárolniuk, és a többletet akár értékesíthetik, jövedelmet szerezve ezzel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás, cselekvőképes közösség.

Intézkedés címe:	A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő aktív korú, tartósan munkanélküli emberek számára biztosít munkalehetőséget, azok számára, akiknek az elhelyezkedés nagyon nehézkes, illetve egyáltalán nem megoldható.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A közmunka program hatékonyságának növelése. R: Előzetes helyzetértékelés, a programban résztvevők szakmai kompetenciáinak, motivációinak felmérése függetlenül az iskolai végzettségtől. Kiválasztás. K: Minta erősítése, teljesítmény követelmények felállítása. H: Visszavezetés a munka világába.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- Előző évi tevékenységek elemzése. - Együttműködés a munkaügyi kirendeltséggel. - Személyek kiválasztása. - Szerződéskötés. - Egyéni teljesítmény követelmények felállítása. - Folyamatos ellenőrzés, visszacsatolás. - Következmények érvényesítése. - Foglalkoztatási időszak alatt a fenti pontok hatékonyabbá tétele.
Résztvevők és felelős	Polgármester, munkaügyi kirendeltségek, üzemorvos, falugondnok, közfoglalkoztatásban résztvevők
Partnerek	közút, vízügy, erdészet
Határidő (k) pontokba szedve	R: Február 1.- március 31. H: 2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: ismételt alkalmazás megtörténik K: együttműködő partnereknél történő foglalkoztatás H: lehetőség szerint az együttműködő partnerek elégedettségének következtében közfoglalkoztatásból kikerülő személy alkalmazása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- Visszaélés a lehetőségekkel-ellenőrzés - Állami támogatás csökkentése - Ellenőrzés nem hatékony-ellenőrzés hatékonyságának növelése - Társadalmi, jogszabályi környezet hatása
Szükséges erőforrások	Állami támogatás, önkormányzati hozzájárulás, vállalkozói támogatás,

Intézkedés címe:	Belvízelvezetés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen az árkok állapota nem kielégítő. Javításukra közfoglalkoztatás keretében kézi és gépi munkaerővel kerülne sor, a településen élő személyek életvitelének javítását, és értékeinek védelmét szolgálná.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Csapadékos időszakban, a belvíz okozta károk csökkentése. R.: pályázati lehetőségek feltárása K.: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H.: belvízelvezető árkok tisztítása, folyamatos karbantartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Árkok mélyítése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztevők és felelős	Önkormányzat, közfoglalkoztatottak,
Partnerek	Önkormányzat, lakosság,
Határidő(k) pontokba szedve	pályázatfigyelés (folyamatosan) Pályázatírás (a pályázat által megadott határidőig) kivitelezés, karbantartás (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csapadékos időszakban csökken a belvíz okozta kár.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A lakosság életvitelének javítása, értékeinek védelme.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Helyi Termékek boltjának létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő megélhetési problémákkal küzdő emberek friss, egészséges élelmiszerhez jutását jelentősen segítené, ha a településen tudnák azokat megvásárolni, mivel az utazás költségét megspórolva olcsóbban tudnának azokhoz hozzájutni.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően helyi termékek boltját hoz létre. Cél a mélyszegények, megélhetési problémákkal küzdők kedvezőbben jussanak hozzá a friss, egészséges élelmiszerekhez. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Helyi Termékek Boltjának létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő
Partnerek	közfoglalkoztatottak, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kedvezőbb vásárlási feltételek, könnyebb hozzáférés az egészséges élelmiszerekhez
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Munkahely teremtés, gazdaság fejlesztés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs a településen olyan munkalehetőség, mely biztosítaná a közfoglalkoztatottak munka világába történő visszavezetését. Továbbá a meglévő gazdaság az igények bővülésével egyidejűleg fejlesztésre szorul.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élő aktív korú, de tartósan munkanélküli személyek visszavezetése a munka világába, a településen létrehozott munkalehetőséggel. Továbbá a meglévő gazdaság folyamatos fejlesztésre szorul.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő
Partnerek	közfoglalkoztatottak, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, a tartósan munkanélküli személyek visszavezetése a munka világába, a gazdaság bővülése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

INTÉZKEDÉS CÍME	Szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés),
FELTÁRT PROBLÉMA (KIINDULÓ ÉRTÉKEKKEL)	Kevés óvodai költségvetési keretösszeg megbízási szerződésekre, úszásoktatásra
CÉLOK-ÁLTALÁNOS MEGFOGALMAZÁS és RÖVID-KÖZÉP-HOSSZÚTÁVÚ IDŐEGYSÉGEKRE BONTÁSBAN	<p>Minden arra rászoruló gyermek-NSI-s, BT M-s is, kapja meg az állapotának megfelelő fejlesztést. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év):</p> <p>√ Logopédiai szűrés eredményeként minden 5 éves, arra rászoruló gyermek kapjon logopédiai ellátást. Ellátottak száma – rászorulók száma azonos legyen.</p> <p>Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év):</p> <p>√ Logopédiai szűrés eredményeként minden 4-5 éves, arra rászoruló gyermek kapjon logopédiai ellátást. √ Ellátottak száma – rászorulók száma azonos legyen.</p> <p>Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év):</p> <p>√ Foglalkozzon logopédus minden arra rászoruló gyermekkel tekintet nélkül a korára!</p>
TEVÉKENYSÉGEK (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Konduktor, logopédus, gyógypedagógus alkalmazása megbízási szerződéssel
RÉSZTVEVŐK ÉS FELELŐS	Óvodavezető, tagóvoda vezetők, óvodapedagógusok
PARTNEREK	<ol style="list-style-type: none"> 1. Logopédus szakember 2. konduktor-fejlesztő pedagógus, (Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság, EGYMI) 3. Pedagógiai szakszolgálat
HATÁRIDŐ (K) PONTOKBA SZEDVE	<p>Minden tanév októberig</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Felmérés, szerződéskötés, ❖ Megvalósítás októbertől tanév befejezéséig.
EREDMÉNYESSÉGI MUTATÓK és ANNAK DOKUMENTÁLTSÁGA, FORRÁSA (RÖVID, KÖZÉP és HOSSZÚTÁVON), VALAMINT FENNTARTHATÓSÁGA	<p>(1 év): Logopédiai szűrés eredményeként minden 5 éves, arra rászoruló gyermek kapjon logopédiai ellátást. Ellátottak száma – rászorulók száma azonos legyen. Személyes jó kapcsolat kialakítása minden szülővel. Egyéni beszélgetések, gyermek sajátos helyzetéből adódó gyermekneveléssel, fejlesztéssel, szemlélettel, állapotának elfogadásával kapcsolatos nézetek kicserélése. Az óvoda szervezésében a kapcsolattartási formák, lehetőség biztosításának száma, és az azokon való részvételi arány.</p> <p>(3 év): Logopédiai szűrés eredményeként minden 4-5 éves, arra rászoruló gyermek kapjon logopédiai ellátást. Ellátottak száma – rászorulók száma azonos legyen.</p> <p>Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlődési naplóbejegyzéseinek megbeszélése, a szülők részvételi lehetőségének biztosítása a gyermekek tevékenységeiben.</p>

	(6 év): Folyamatos pedagógiai-szakmai tanácsadás, megbízási szerződések hivatalos iratkezelése. Foglalkozzon fejlesztő szakember minden arra rászoruló gyermekkel tekintet nélkül a korára!
KOCKÁZATOK és CSÖKKENTÉSÜK ESZKÖZEI	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Az igazolatlanul hiányzók száma, a szülőknek kiküldött felszólítások száma nőhet ❖ Csorbul a Szakmai szolgáltatókkal való kapcsolattartás: konzultációk a gyermekek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megszervezése (Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság ❖ Az arra rászoruló kisgyermek nem kapja meg az integrációhoz szükséges elegendő ellátást ❖ Csökkenhet az óvodai létszám a megfelelő foglalkoztatás és fejlesztés, tárgyi feltételek hiánya miatt.
SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK	Pályázati támogatás

INTÉZKEDÉS CÍME	Kiegészítő (vízhez szoktatás, kirándulás), mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül.
FELTÁRT PROBLÉMA (KIINDULÓ ÉRTÉKEKKEL)	Gyermekek utaztatási, úszásoktatásának támogatása
CÉLOK-ÁLTALÁNOS MEGFOGALMAZÁS és RÖVID-KÖZÉP-HOSSZÚTÁVÚ IDŐEGYSÉGEKRE BONTÁSBAN	<p>Szociális helyzetől függetlenül részesülhessen minden gyermek úszásoktatásban, szabadidős programokban, helyben, vagy külső helyszínen.</p> <p>Szakszerű, a gyermek sajátos helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel partnerré tenni a szülőket és megnyerni őket az együttműködésre.</p> <p>Az intézkedés eredményességét, jelentkezők számát mérő indikátor rövidtávon (1 év):</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Minden gyermek megkaphassa a lehetőséget az úszásoktatás megkezdésére szociális helyzetől függetlenül <p>Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év):</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Úszásoktatásban a pedagógiai programba beépítve részesülhessen minden gyermek kiscsoportos korától óvodáskor végéig, folyamatos fejlesztéssel. <p>Az intézkedés eredményességét mérő hosszútávon (6 év):</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Megvalósítható legyen az intézmény-család közötti kapcsolattartás folyamatos évi kirándulás vagy gyermeknapi kirándulás, egyéb szabadidős programok megszervezésével (kosárfonás, élőzenés koncertek, hangversenyek) csoportos részvételével.
TEVÉKENYSÉGEK (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Úszásoktató alkalmazása megbízási szerződéssel, különjáratú autóbusszal utaztatás szabadidős programokra.
RÉSZTVEVŐK ÉS FELELŐS	Óvodavezető, tagóvoda vezetők, óvodapedagógusok
PARTNEREK	képzett úszásoktató utaztatási vállalkozó, Volán, MÁV
HATÁRIDŐ (K) PONTOKBA SZEDVE	<p>Minden tanév októberig</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Felmérés, szerződéskötés, ❖ Megvalósítás októbertől tanév befejezéséig

<p>EREDMÉNYESSÉGI MUTATÓK és ANNAK DOKUMENTÁLTSÁGA, FORRÁSA (RÖVID, KÖZÉP és HOSSZÚTÁVON), VALAMINT FENNTARTHATÓSÁGA</p>	<p>(1 év): Az óvoda szervezésében a kapcsolattartási formák, lehetőség biztosításának száma, és az azokon való részvételi arány.</p> <p>(3 év) Az óvoda szervezésében a kapcsolattartási formák, lehetőség biztosításának száma, és az azokon való részvételi arány érzékelhető módon növekedjen.</p> <p>(5 év): Partnerközpontú működés, szülői igények vizsgálata, lehetőség szerinti kiszolgálása.</p>
<p>KOCKÁZATOK és CSÖKKENTÉSÜK ESZKÖZEI</p>	<p>Csökkenhet az óvodai létszám a megfelelő foglalkoztatás és fejlesztés, tárgyi feltételek hiánya miatt.</p>
<p>SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK</p>	<p>Pályázati támogatás</p>

INTÉZKEDÉS CÍME	A sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása
FELTÁRT PROBLÉMA (KIINDULÓ ÉRTÉKEKKEL)	Hiányzik a szükséges tárgyi feltétel, óvodai tornaszoba.
CÉLOK-ÁLTALÁNOS MEGFOGALMAZÁS és RÖVID-KÖZÉP-HOSSZÚTÁVÚ IDŐEGYSÉGEKRE BONTÁSBAN	<p>1. Rendszeresen felülvizsgálni a meglévő, fejlesztést elősegítő tárgyi feltételeket, folyamatosan pótolni a hiányzó eszközöket. Kapcsolattartás a szakmai szolgáltatókkal, tanácsaik, javaslataik figyelemmel kísérése a tárgyi feltételek biztosítása terén.</p> <p>Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év): √ Helyzetelemzésünk figyelembe vételével azonnali beavatkozásra nincs szükség.</p> <p>Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év): √ A tárgyi eszközök számának növelése, az eszköztár gyarapítása, a fejlesztéshez szükséges választék szélesítése.</p> <p>Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év): √ Valamennyi, az Alapító Okiratunk szerint vállalt SNI gyermek optimális fejlesztéséhez érzékelhető módon megteremteni a szükséges tárgyi feltételeket.</p>
TEVÉKENYSÉGEK (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tornaszoba építése, ❖ eszköz felszerelési jegyzék szerinti tárgyi eszközök, és speciális fejlesztő eszközök beszerzése, ❖ konduktor alkalmazása helyben megbízási szerződéssel ❖ Rendszeresen felülvizsgálni a meglévő, fejlesztést elősegítő tárgyi feltételeket, folyamatosan pótolni a hiányzó eszközöket. ❖ Kapcsolattartás a szakmai szolgáltatókkal, tanácsaik, javaslataik figyelemmel kísérése a tárgyi feltételek biztosítása terén.
RÉSZTVEVŐK ÉS FELELŐS PARTNEREK	Óvodavezető, tagóvoda vezetők, óvodapedagógusok Tervezés, építkezés, helyiség kialakításban jártas, képzett szakemberek
HATÁRIDŐ (K) PONTOKBA SZEDVE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Tornaszoba építése: aktuálisan, tervezés, engedélyek, eszközök beszerzése tanév végéig ❖ Konduktori fejlesztésre felmérés, szerződéskötés minden tanév októberig

	❖ Megvalósítás októbertől tanév befejezéséig.
EREDMÉNYESSÉGI MUTATÓK és ANNAK DOKUMENTÁLTSÁGA, FORRÁSA (RÖVID, KÖZÉP és HOSSZÚTÁVON), VALAMINT FENNTARTHATÓSÁGA	<p>(1 év) Tudatos óvodai pedagógiai munka ahhoz, hogy a sajátos igényből adódó hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja. Korszerű óvodapedagógiai módszerek alkalmazása: a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása...)</p> <p>(3 év): Az SNI gyermekek száma, a speciális, személyre szabott egyéni fejlesztő foglalkozások aránya. fejlesztésben részt vett gyermekek aránya.</p> <p>A tárgyi eszközök, helyiségek számának növelése, az eszköztár gyarapítása, a fejlesztéshez szükséges választék szélesítése.</p> <p>(6 év): A fejlődés nyomon követésének megléte. Mozgásfejlesztés pedagógiai programba való beépítése.</p> <p>Valamennyi, az Alapító Okiratunk szerint vállalt SNI gyermek optimális fejlesztéséhez érzékelhető módon megteremteni a szükséges helyet és tárgyi feltételeket.</p>
KOCKÁZATOK és CSÖKKENTÉSÜK ESZKÖZEI	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Az arra rászoruló kisgyermek nem kapja meg az integrációhoz szükséges elegendő ellátást ❖ Csökkenhet az óvodai létszám a megfelelő foglalkoztatás és fejlesztés, tárgyi feltételek hiánya miatt.
SZÜKSÉGES ERŐFORRÁSOK	Pályázati támogatás

Intézkedés címe:	Felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz csatlakozás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen élő fiatalok számára a továbbtanulás anyagi támogatás hiányában nehézséget okozhat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élő fiatalok számára problémát okozhat a továbbtanulás, anyagi támogatás hiányában. A felsőoktatási pályázathoz csatlakozással a továbbtanulni vágyó fiatalok anyagi támogatáshoz jutnának. R: minden évben csatlakozás a felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz K: széles körű tájékoztatás H.: pályázat kiírása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	minden évben csatlakozás a felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz széles körű tájékoztatás pályázat kiírása
Résztevők és felelős	Önkormányzat, támogatás kezelő, felsőoktatásban részt vevő hallgatók,
Partnerek	Szülők, tanulók, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	minden évben csatlakozás a felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz széles körű tájékoztatás pályázat kiírása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Több felsőoktatásban részt vevő fiatal.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Központi költségvetés, önkormányzati támogatás

Intézkedés címe:	Játszótér kialakítása, bővítése, felújítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nincs az EU-s normáknak megfelelő játszótér, mely állandóan látogatható, és minden korosztályt kielégítő lenne. Illetve a meglévő játszótérek felújításra, bővítésre szorulnak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen jelenleg meglévő játszótér felújításra, bővítésre szorul. A meglévő játszótérek az óvoda, illetve az IKSZT épületének udvarán találhatóak. Az intézmények zárva tartása esetén a játszótér nem látogatható. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően a településen élő felnőtt lakosság önkénteseivel együttműködve, modern, biztonságos játszótérrel épít. Célunk a gyermekek biztonságos mozgásterének kialakítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázatírás. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H.: játszótér kialakítása, felújítása, bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Önkéntesek bevonása. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	Gyermekek, szülők, önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	- pályázatfigyelés (folyamatosan) - Pályázatírás (a pályázat által megadott határidőig) - kivitelezés, karbantartás (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságosabb időtöltés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás.

Intézkedés címe:	Sportlétesítmény kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen nincs többfunkciós (kosárlabda, tenisz, kézilabda, futballpálya) sportlétesítmény, mely állandóan látogatható, és minden korosztályt kielégítő lenne.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen jelenleg nincs minden korosztály igényét kielégítő sportlétesítmény. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően sportlétesítményt hoz létre. Célunk a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésének biztosítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázatírás. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H.: minden igényt kielégítő sportlétesítmény kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Önkéntesek bevonása. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	Gyermekek, szülők, önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - pályázatfigyelés (folyamatosan) - Pályázatírás (a pályázat által megadott határidőig) - kivitelezés, karbantartás (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, hasznosabb időtöltés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás.

Intézkedés címe:	Jóléti-tavak partján szálláshelyek létesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen az idősek szabadidejének hasznos eltöltését jelentősen segítené, ha a már létezett jóléti-tavak partjára szálláshelyek létesülnének.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően szabadidő eltöltési lehetőséget hoz létre. Cél az idős korosztály szabadidejének hasznos eltöltése. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Szálláshelyek létesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	idősek, önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, hasznosabb időtöltés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Járdafelújítás, karbantartás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Járdaburkolatok hiányosak, rossz minőségű. Az idős, fogyatékos személyek közlekedése nehezített.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen a járdák kiépítése hiányos. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben, a település járdáit felújítja. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: járdák állapotának javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - pályázatfigyelés (folyamatosan) - pályázatírás, kivitelező kiválasztása, anyagbeszerzés (a pályázat által megadott határidőig) - járdák állapotának javítása, felújítása (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságosabb közlekedés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás.

Intézkedés címe:	Bölcsőde létesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen azon édesanyák, akik a gyermekük 3 éves korának betöltése előtt vissza akarnak menni dolgozni, azok számára bölcsőde létesítésével lehetne biztosítani a gyermekük biztonságos felügyeletét.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően biztosítja a bölcsőde létesítését. Cél az édesanyák számára kisgyermekük biztonságos felügyelete. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Bölcsőde létrehozása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Életminőség javulása, kisgyermekek biztonságos felügyelete, kisgyermekes édesanyák tehermentesítése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Nyári tábor
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyári szünetben az általános iskolások napközbeni felügyelete – ahol mindkét szülő dolgozik – nem megoldott.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A családoknak gondot okoz az iskoláskorú gyermekek nyári szünetben történő napközbeni felügyeletének megszervezése. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy a településen élő fiatal önkéntes középiskolások, vállalkozó szellemű pedagógusok és közmunkások bevonásával nyári napközit szervez, és azt folyamatosan biztosítja a szünet egész ideje alatt.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- épület, felügyeletet biztosító személyek, étkeztetés biztosítása, - napi programok megszervezése.
Résztevők és felelős	- pedagógusok, - művelődésszervező, - önkéntesek (szülők, fiatal felnőttek)
Partnerek	önkormányzat, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid: nyári szünet 2019. július Középtávú: minden év nyári szünetében legalább egy hét nyári táboroztatás biztosítása Hosszútávú: nyári szünetben a szülők tehermentesítése több héten keresztül
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávon: a gyermekek biztonságos felügyelete, szabadidő hasznos eltöltése, baráti kapcsolatok, közösségek kialakulása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Korlátozott anyagi lehetőségek, felügyeletet végző személyek hiánya.
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás.

Intézkedés címe:	Orvosi rendelő, önkormányzati épületek állapotának javítása, felújítása, akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az orvosi rendelő épülete régi, elavult. Valamint az önkormányzati épületek állapotának fenntartásához szükséges azok állandó karbantartása.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célja, hogy a tulajdonában lévő épületek korszerűek, akadálymentesítettek legyenek azért, hogy mind az alkalmazottak, mind a lakosság igényeit szolgálják. R: pályázatfigyelés K: Pályázatírás H: kivitelezés, felújítás, korszerűsítés, akadálymentesítés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - pályázatfigyelés - pályázatírás - kivitelező kiválasztása - kivitelezési munkálatok megkezdése - folyamatos ellenőrzés - karbantartás
Résztvevők és felelős	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzat - pályázatíró - kivitelező
Partnerek	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzat - kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - pályázatfigyelés (folyamatosan) - Pályázatírás (a pályázat által megadott határidőig) - kivitelezés, korszerűsítés, felújítás, karbantartás (5 év)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ul style="list-style-type: none"> - fényképes dokumentáció - biztonságos, korszerű épületek létrehozása - az idősek, fogyatékosok által is könnyen megközelíthető önkormányzati épületek, s ezzel igényeik könnyebben kiszolgálhatóvá válnak
Kockázatok és csökkentésük eszközei	anyagi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	<ul style="list-style-type: none"> - anyagi erőforrás (önerő) - pályázati erőforrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Háztáji mintaprogram	Megélhetési problémák	Önellátás	1.1.	Friss, egészséges élelmiszer előállítása, önellátóvá válás	Önkormányzat, közfoglalkoztattak,	2024. december 31.	Egészséges, friss élelmiszer, amit nem kell megvásárolni.	Humán, pénzügyi, technikai erőforrás	Cselekvőképes közösség
2	A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása	Megélhetési problémák	Visszavezetés a munka világába	1.1.	Közmunka program hatékonyságának növelése	Önkormányzat, közfoglalkoztattak	2024. december 31.	Hatékonyabb közfoglalkoztatás	Humán, pénzügyi erőforrás	Együttműködő partnerek
3	Belvízelvezetés	Belvízelvezető árok állapota nem megfelelő	Életminőség javítása, értékek védelme	1.1.	Életminőség javítása, értékek védelme	Önkormányzat	2024. december 31.	Belvízelvezető árok	Humán, pénzügyi, technikai erőforrás	Rendszeres karbantartás
4	Helyi Termékek Boltjának létrehozása	Megélhetési problémák	Önellátás	1.1.	Friss, egészséges élelmiszerhez történő kedvezőbb hozzáférési lehetőség	Önkormányzat, közfoglalkoztattak	2024. december 31.	Helyi termékek Boltja	Humán, pénzügyi, erőforrás	Együttműködés
5	Munkahelyteremtés, gazdaságfejlesztés	Nincs a településen munkalehetőség. Gazdaság	Tartós munkanélküliség visszavezetése	1.1	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelezés.	Önkormányzat, közfoglalkoztattak	2024. december 31.	Élhetőbb környezet a tartósan munkanélküliek számára	Humán, pénzügyi, technikai erőforrás	Folyamatos ellenőrzés

		fejlesztésre szorul.	a munka világába, gazdaság fejlesztése					k visszavezetése a munka világába, gazdaság bővülése		
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés)	Kevés az óvodai fejlesztő foglalkozás	Szakirányú mozgásfejlesztés és	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Megfelelő fejlesztés biztosítása az óvoda falain belül	Óvodapedagógusok,	2024. december 31.	Fejlesztő pedagógus alkalmazása	Humán, pénzügyi erőforrás	Partnerek együttműködése
2	Kiegészítő (vízhez szoktatás, kirándulás), mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül	Kevés az óvodai fejlesztő foglalkozás	Kiegészítő mozgásfejlesztés és	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Úszásoktatás, szabadidős programok megvalósítása	Óvodapedagógusok,	2024. december 31.	Több óvodai fejlesztő program	Humán, pénzügyi erőforrás	Partnerek együttműködése
3	Sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása	Tárgyi feltételek nem megfelelőek	Tornaszoba kialakítása	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Megfelelő tornaszoba kialakítása	Önkormányzat, kivitelezők	2024. december 31.	Tárgyi feltételek javulása	Pénzügyi erőforrás	Partnerek együttműködése
4	Játszótér kialakítása	Nincs állandóan látogatható játszótér	Játszótér kialakítása	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Állandóan látogatható játszótér kialakítása	Önkormányzat, Kivitelezők	2024. december 31.	Játszótér	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
5	Sportlétesítmény kialakítása	Nincs minden igényt kielégítő sportlétesítmény	Sportlétesítmény kialakítása	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Minden igényt kielégítő sportlétesítmény kialakítása	Önkormányzat, Kivitelezők	2024. december 31.	Sportlétesítmény	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
6	Felsőoktatási ösztöndíjpályázat hoz csatlakozás	Továbbtanulás anyagi támogatás hiányában	Felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz csatlakozás	Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz csatlakozás	Önkormányzat	2019. szeptember 30. és az azt követő minden	Felsőoktatásban részt vevők számának növekedése	Humán, pénzügyi erőforrás	Együttműködések

		nehézséget okozhat					év			
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nyári tábor	Nyári gyermekfelügyelet	Szülők tehermentesítése	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Nyári szünetidő hasznos eltöltése, szülők tehermentesítése	Önkormányzat	2019. július 22. és az azt követő minden nyári szünetben	Nyári Tábor	Humán erőforrás	Folyamatosan megszervezni a táboroztatást
2	Játszótér kialakítása	Nincs állandóan látogatható játszótér	Játszótér kialakítása	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Állandóan látogatható játszótér kialakítása	Önkormányzat, kivitelezők	2024. december 31.	Játszótér	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
3	Sportlétesítmény kialakítása	Nincs minden igényt kielégítő sportlétesítmény	Sportlétesítmény kialakítása	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Minden igényt kielégítő sportlétesítmény kialakítása	Önkormányzat, Kivitelezők	2024. december 31.	Sportlétesítmény	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
4	Bölcsőde létesítése	Azon édesanyák, akik vissza akarnak menni dolgozni, nem biztosított kisgyermekük napközbeni felügyelete	Kisgyermekbiztonságos felügyelete	„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Életminőség javulása, kisgyermekbiztonságos felügyelete	Kivitelezők, polgármester, pályázatkészítők	2024. december 31.	Bölcsőde	Humán, pénzügyi, technikai erőforrás	Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Járdafelújítás, karbantartás	Rossz minőségű járdák, járdák hiánya	Járdák felújítása, karbantartása	1.1.	Rossz minőségű járdák javítása, karbantartása	Önkormányzat, kivitelezők	2024. december 31.	Járda	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
2.	Jóléti-tó partján szálláshelyek létesítése	Szabadidő hasznos eltöltése	Szabadidő hasznos eltöltése	1.1	Idősek szabadidejének hasznos eltöltése	Önkormányzat, kivitelezők	2024. december 31.	Szálláshely	Pénzügyi erőforrás	Karbantartás

2	Járdafelújítás, karbantartás	Rossz minőségű járdák, járdák hiánya	Járdák felújítása, karbantartása	1.1.	Rossz minőségű járdák javítása, karbantartása	Önkormányzat, kivitelezők	Folyamatos	Járda	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás
3	Orvosi rendelő, önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, karbantartása, akadálymentesítés	Felújításra, karbantartásra szorul az orvosi rendelő épülete	Önkormányzati épületek felújítása, karbantartása	1.1.	Felújításra szoruló önkormányzati tulajdonú épület felújítása, karbantartása	Önkormányzat, kivitelezők	Folyamatos	Akadálymentesítés, felújítás, karbantartás	Pénzügyi erőforrás	Rendszeres ellenőrzés, karbantartás

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

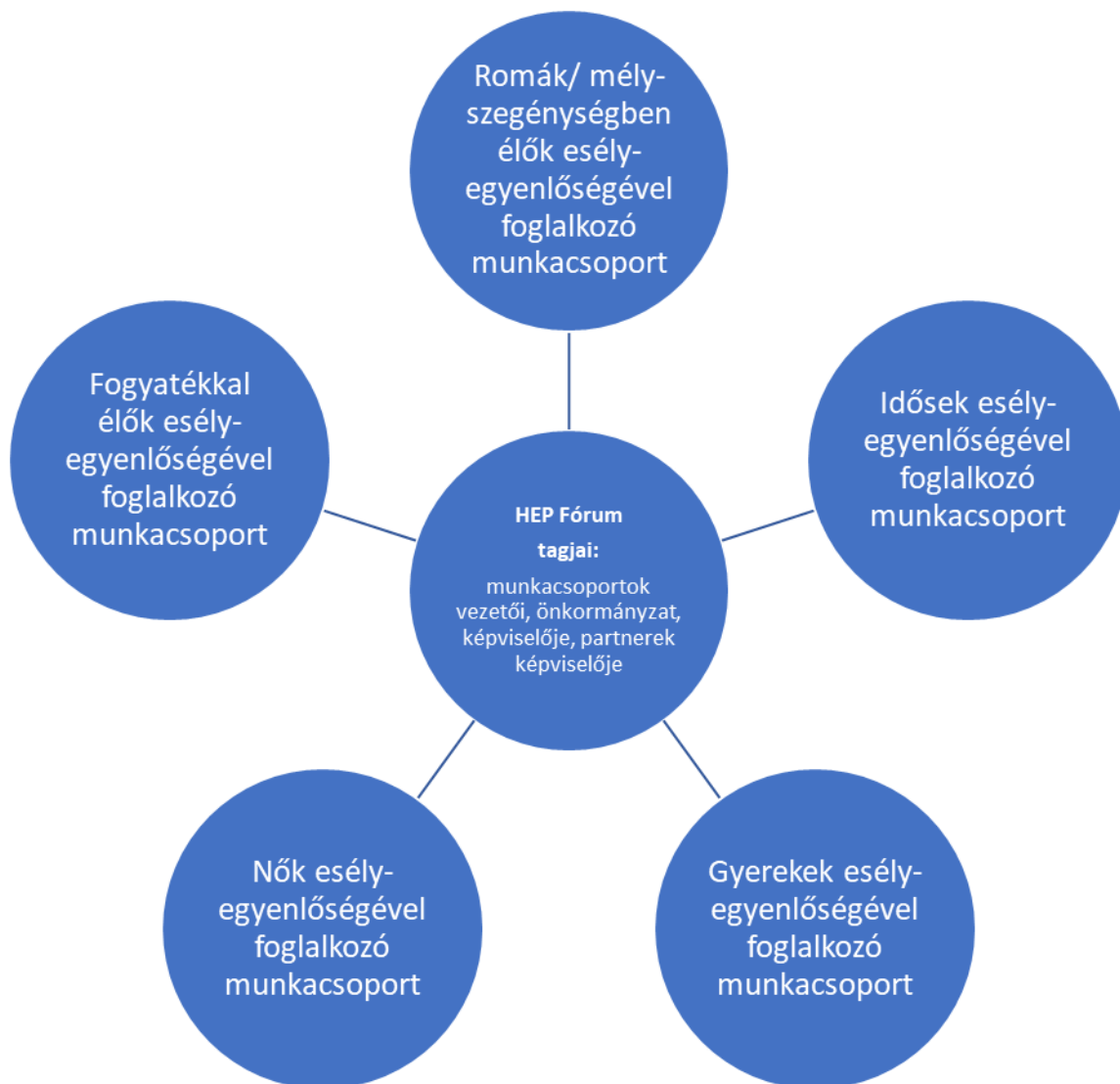
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.: Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

a HEP

IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),

a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen

a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításában lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Nyárad község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Nyárad község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 2019. (VI. 27.) számú határozatával elfogadta.

Nyárad, 2019. június 27.

Kovács Erika
jegyző

Pajak Károly
polgármester

Nyárad Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Nyárad, 2019. június 27.

Partner aláírás

Nyárad, 2019. június 27.

Partner aláírás

Nyárad, 2019. június 27.

Partner aláírás

Nyárad, 2019. június 27.

Partner aláírás

Nyárad, 2019. június 27.

Partner aláírás

Nyárad Község Önkormányzata
8512 Nyárad, Kossuth u. 1.

Szám: Ny/460-4/2019.

Jegyzőkönyvi kivonat

Készült: Nyárad Önkormányzati Testületének 2019. június 27. napján 14,00 órai kezdettel megtartott képviselő-testületi üléséről készült jegyzőkönyvből.

Az ülés helye: Nyárad – Polgármesteri Hivatal

Az ülés típusa: Rendes

1.) N a p i r e n d: Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

E l ő a d ó : Kovács Erika jegyző
(írásos előterjesztés)

Nyárad Önkormányzati Testülete az előterjesztés alapján, 3 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül meghozza a következő határozatát:

20/2019. (VI. 27.) sz. Nyárad Önkormányzati Testület határozata:

Nyárad Önkormányzati Testülete Nyárad Község Önkormányzat 2019-2024. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadja.

Felkéri a tisztségviselőket, hogy a döntésről az érdekelteket értesítse.

Határidő: azonnal

Felelős: Pajak Károly polgármester
Kovács Erika jegyző

k.m.f.

Pajak Károly sk.
polgármester

Kovács Erika sk.
jegyző

A jegyzőkönyvi kivonat hitelesül:
Nyárad, 2019. június 28.

Fud 07,
Fodorné Ölbei Ilona
főtanácsos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	Belvíz elvezetés	A településen az árkok állapota nem kielégítő. Javításokra közfoglalkoztatás keretében kézi és gépi munkaerővel kerülne sor, a településen élő személyek életvitelének javítását, és értékeinek védelmét szolgálná.	Csapadékos időszakban, a belvíz okozta károk csökkentése. R.: pályázati lehetőségek feltárása K.: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H.: belvízelvezető árok tisztítása, folyamatos karbantartása	1,1	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Árkok mélyítése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Kivitelezők, polgármester, pályázat készítő	2024. 12. 31. (kedd)	Belvízelvezető árok	Humán, pénzügyi, technikai	A lakosság életvitelének javítása, értékeinek védelme.
2	Kerékpár út kiépítése	Pápa Várost és a települést összekötő kerékpár út kiépítése a lakosság számára egy környezettudatos, és egyben biztonságos közlekedési forma használatát tenné lehetővé. A megnövekedett átmenő forgalom miatt a fő úton a kerékpáros közlekedés egyre kevésbé biztonságos. Valamint a megvalósulással a lakosság ösztönzése megtörténne a környezettudatos közlekedési eszköz használatára, mely egyben az egészségtudatosságot is magában foglalja.	Egy olyan biztonságos közlekedési útvonal kialakítása, melyen a mozogni szándékozó lakosok, könnyen és környezettudatosan tudnak eljutni a legközelebbi városba.	Költségvetés, gazdasági program.	Pápa Várost és a települést összekötő kerékpár út kiépítése, mely megkönnyíti a környezettudatos, és egyben biztonságos közlekedést a lakosság számára.	Önkormányzat	2024. 12. 31. (kedd)	Könnyebb, és biztonságosabb közlekedés.	Humán, pénzügyi, technikai	Rendszeres karbantartás, folyamatos ellenőrzés
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										

1	Háztáji mintaprogram	A falun élő emberek nagy része napjainkban nem motivált arra, hogy az ingatlanjaikhoz tartozó földterületeiket megműveljék. Ennek hiányában a nyersanyag beszerzése költséges. Valamint állattartás is háttérbe szorul, az anyagi lehetőségek hiányában.	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy a családok életvitelének javítása érdekében segítséget nyújt a szabad földterületek megműveléséhez, az állattartáshoz. Elérni kívánjuk, hogy friss, egészséges élelmiszer kerüljön a családok asztalára.	1.1	A családok életkörülményeinek felmérése, idősebbek tapasztalatainak összegyűjtése. Szükség szerint eszközök, vetőmagok biztosítása.	Önkormányzat	2024. 12. 31. (kedd)	- csatlakozás a programhoz (folyamatosan) - földterületek megművelése, állattartásra alkalmas területek kialakítása(folyamatosan) - a megtermelt élelmiszer felhasználása (idény jelleggel) - családok önellátóvá válása (5 év)	Humán, pénzügyi, technika	A családok egészséges, friss élelmiszert fogyasztanak, ezeket nem kell megvásárolniuk, és a többletet akár értékesíthetik, jövedelmet szerezve ezzel.
2	A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségek fokozottabb kihasználása	A településen élő aktív korú, tartósan munkanélküli emberek számára biztosít munkalehetőséget, azok számára, akiknek az elhelyezkedés nagyon nehézkes, illetve egyáltalán nem megoldható.	A közmunka program hatékonyságának növelése. R: Előzetes helyzetértékelés, a programban résztvevők szakmai kompetenciáinak, motivációinak felmérése függetlenül az iskolai végzettségtől. Kiválasztás. K: Minta erősítése, teljesítmény követelmények felállítása. H: Visszavezetés a munka világába.	Előző évi tevékenységek elemzése. - Együttműködés a munkaügyi kirendeltséggel. - Személyek kiválasztása. - Szerződés kötés. - Egyéni teljesítmény követelmények felállítása. - Folyamatos ellenőrzés, visszacsatolás. - Következmények érvényesítése. - Foglalkoztatási időszak alatt a fenti pontok hatékonyabbá tétele.	R: ismételt alkalmazás megtörténik K: együttműködő partnereknél történő foglalkoztatás H: lehetőség szerint az együttműködő partnerek elégedettségének következtében közfoglalkoztatásból kikerülő személy alkalmazása.	Önkormányzat	2024. 12. 31. (kedd)	Visszaélés a lehetőségekkel-ellenőrzés - Állami támogatás csökkentése - Ellenőrzés nem hatékony-ellenőrzés hatékonyságának növelése - Társadalmi, jogszabályi környezet hatása	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzés, visszacsatolás
3	Helyi Termékek boltjának létrehozása	A településen élő megélhetési problémákkal küzdő emberek friss, egészséges élelmiszerhez jutását jelentősen segítené, ha a településen tudnák azokat megvásárolni, mivel az utazás költségét megspórolva olcsóbban tudnának azokhoz hozzájutni.	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően helyi termékek boltját hoz létre. Cél a mélyszegények, megélhetési problémákkal küzdők kedvezőbbben jussanak hozzá a friss, egészséges élelmiszerekhez. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat	Gazdasági program	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Kivitelezők, polgármester, pályázat készítő	2024. 12. 31. (kedd)	Helyi Termékek bolja	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzés

			benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Helyi Termékek Boltjának létrehozása							
4	Munkahely teremtés, gazdaság fejlesztés	Nincs a településen olyan munkalehetőség, mely biztosítaná a közfoglalkoztatottak munka világába történő visszavezetését. Továbbá a meglévő gazdaság az igények bővülésével egyidejűleg fejlesztésre szorul.	A településen élő aktív korú, de tartósan munkanélküli személyek visszavezetése a munka világába, a településen létrehozott munkalehetőséggel. Továbbá a meglévő gazdaság folyamatos fejlesztésre szorul.	1.1	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Önkormányzat, közfoglalkoztatottak	2024. 12. 31. (kedd)	Élhetőbb környezet, a tartósan munkanélküli személyek visszavezetése a munka világába, a gazdaság bővülése.	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzés

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Szakirányú, és mozgásfejlesztés az óvoda falain belül (logopédia, gyógypedagógia, konduktori fejlesztés),	Kevés óvodai költségvetési keretösszeg megbízási szerződésekre, úszásoktatásra	Minden arra rászoruló gyermek-NSI-s, BT M-s is, kapja meg az állapotának megfelelő fejlesztést. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év): √ Logopédiai szűrés eredményeként minden 5 éves, arra rászoruló gyermek kapjon logopédiai ellátást. Ellátottak száma – rászorulóok száma azonos legyen. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év): √ Logopédiai szűrés eredményeként minden 4-5 éves, arra rászoruló gyermek kapjon logopédiai ellátást. √ Ellátottak száma – rászorulóok száma azonos legyen. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év): √ Foglalkozzon logopédus minden arra rászoruló gyermekkel	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	Konduktor, logopédus, gyógypedagógus alkalmazása megbízási szerződéssel	Önkormányzat, kivitelezők, pályázatkészítő	2024. 12. 31. (kedd)	Fejlesztő pedagógus alkalmazása	humán, pénzügyi, technikai	Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlődési naplóbejegyzéseinek megbeszélése, a szülők részvételi lehetőségének biztosítása a gyermekek tevékenységeiben.
---	---	--	--	---	---	--	----------------------	---------------------------------	----------------------------	---

			tekintet nélkül a korára!							
2	Kiegészítő (vízhez szoktatás, kirándulás), mozgásfejlesztés támogatása az óvodán kívül.	Gyermekek utaztatási, úszásoktatásának támogatása	Szociális helyzetűtől függetlenül részesülhessen minden gyermek úszásoktatásban, szabadidős programokban, helyben, vagy külső helyszínen.	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	Úszásoktató alkalmazása megbízási szerződéssel, különjáratú autóbusszal utaztatás szabadidős programokra.	Önkormányzat	2024. 12. 31. (kedd)	Több óvodai program	Humán, Pénzügyi, Technikai	Minden tanév októberig ☒ Felmérés, szerződéskötés, ☒ Megvalósítás októbertől tanév befejezéséig
3	A sajátos nevelési igényű gyermekek számára megfelelő tárgyi feltétel biztosítása	Hiányzik a szükséges tárgyi feltétel, óvodai tornaszoba.	1. Rendszeresen felülvizsgálja a meglévő, fejlesztést elősegítő tárgyi feltételeket, folyamatosan pótolni a hiányzó eszközöket. Kapcsolattartás a szakmai szolgáltatókkal, tanácsaik, javaslataik figyelemmel kísérése a tárgyi feltételek biztosítása terén. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év): √ Helyzetelemzésünk figyelembe vételével azonnali beavatkozásra nincs szükség. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év): √ A tárgyi eszközök számának növelése, az eszköztár gyarapítása, a fejlesztéshez szükséges választék szélesítése. Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év): √ Valamennyi, az Alapító Okiratunk szerint vállalt SNI gyermek optimális fejlesztéséhez érzékelhető módon megteremteni a szükséges tárgyi	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	☒ Tornaszoba építése, ☒ eszköz felszerelési jegyzék szerinti tárgyi eszközök, és speciális fejlesztő eszközök beszerzése, ☒ konduktor alkalmazása helyben megbízási szerződéssel ☒ Rendszeresen felülvizsgálja a meglévő, fejlesztést elősegítő tárgyi feltételeket, folyamatosan pótolni a hiányzó eszközöket. ☒ Kapcsolattartás a szakmai szolgáltatókkal, tanácsaik, javaslataik figyelemmel kísérése a tárgyi feltételek biztosítása terén.	Kivitelezők, polgármester, pályázat készítő	2024. 12. 31. (kedd)	Tárgyi feltételek	Humán, pénzügyi, technikai	Valamennyi, az Alapító Okiratunk szerint vállalt SNI gyermek optimális fejlesztéséhez érzékelhető módon megteremteni a szükséges helyet és tárgyi feltételeket.

			feltételeket.							
4	Felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz csatlakozás	A településen élő fiatalok számára a továbbtanulás anyagi támogatás hiányában nehézséget okozhat.	A településen élő fiatalok számára problémát okozhat a továbbtanulás, anyagi támogatás hiányában. A felsőoktatási pályázathoz csatlakozással a továbbtanulni vágyó fiatalok anyagi támogatáshoz jutnának. R: minden évben csatlakozás a felsőoktatási ösztöndíj pályázathoz K: széles körű tájékoztatás H.: pályázat kiírása	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	minden évben csatlakozás a felsőoktatási ösztöndíjpályázathoz széles körű tájékoztatás pályázat kiírása	Önkormányzat	2024. 12. 31. (kedd)	Több felsőoktatásban résztvevő fiatal.	Humán, Pénzügyi, Technikai	Minden évben csatlakozás
5	Játszótér kialakítása, bővítése, felújítása	A településen nincs az EU-s normáknak megfelelő játszótér, mely állandóan látogatható, és minden korosztályt kielégítő lenne. Illetve a meglévő játszóterek felújításra, bővítésre szorulnak.	A településen jelenleg meglévő játszótér felújításra, bővítésre szorul. A meglévő játszóterek az óvoda illetve az IKSZT épületének udvarán találhatóak. Az intézmények zárva tartása esetén a játszótér nem látogatható. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően a településen élő felnőtt lakosság önkénteseivel együttműködve, modern, biztonságos játszóteret épít. Célunk a gyermekek biztonságos mozgásterének kialakítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázatírás. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H.: játszótér kialakítása,	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	Pályázatfigyelés, pályazatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Önkéntesek bevonása. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Kivitelezők, polgármester, pályázat készítő	2024. 12. 31. (kedd)	Játszótér	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.

			felújítása, bővítése							
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Sportlétesítmény kialakítása	A településen nincs többfunkciós (kosárlabda, tenisz, kézilabda, futballpálya) sportlétesítmény, mely állandóan látogatható, és minden korosztályt kielégítő lenne.	A településen jelenleg nincs minden korosztály igényét kielégítő sportlétesítmény. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően sportlétesítményt hoz létre. Célunk a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésének biztosítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázatírás. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H.: minden igényt kielégítő sportlétesítmény kialakítása	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Önkéntesek bevonása. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Kivitelezők, polgármester, pályázat készítő	2024. 12. 31. (kedd)	Sportlétesítmény	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
2	Bölcsőde létesítése	A településen azon édesanyák, akik a gyermekük 3 éves korának betöltése előtt vissza akarnak menni dolgozni, azok számára bölcsőde létesítésével lehetne biztosítani a gyermekük biztonságos felügyeletét.	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően biztosítja a bölcsőde létesítését. Cél az édesanyák számára kisgyermekük biztonságos felügyelete. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Bölcsőde létrehozása	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Kivitelezők, polgármester, pályázat készítő	2024. 12. 31. (kedd)	Bölcsőde	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
3	Nyári tábor	A nyári szünetben az általános iskolások napközbeni felügyelete – ahol mindkét szülő dolgozik – nem megoldott.	A családoknak gondot okoz az iskoláskorú gyermekek nyári szünetben történő napközbeni felügyeletének megszervezése. Az	"Legyen jobb a gyerekeknek" Nemzeti Stratégia	épület, felügyeletet biztosító személyek, étkeztetés biztosítása, - napi programok megszervezése.	Önkormányzat, önkéntesek	2024. 12. 31. (kedd)	Nyári Tábor	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatosan megszervezni a táboroztatást

			önkormányzat célul tűzi ki, hogy a településen élő fiatal önkéntes középiskolások, vállalkozó szellemű pedagógusok és közmunkások bevonásával nyári napközit szervez, és azt folyamatosan biztosítja a szünetidő egész ideje alatt.							
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Jóléti-tavak partján szálláshelyek létesítése	A településen az idősek szabadidejének hasznos eltöltését jelentősen segítené, ha a már létrehozott jóléti-tavak partjára szálláshelyek létesülnének.	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően szabadidő eltöltési lehetőséget hoz létre. Cél az idős korosztály szabadidejének hasznos eltöltése. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Szálláshelyek létesítése	1.1	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Kivitelezők, polgármester, pályázat készítő	2024. 12. 31. (kedd)	Szálláshely	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
2	Falugondnoki Szolgálat bevezetése, Falugondnoki autó beszerzése	A településen élő idős korosztály számára jelentős segítséget nyújtana egy Falugondnoki Szolgálat bevezetése. A szociális étkeztetés házhoz szállításában, illetve az idős korosztály mindennapi életvitelének segítésében (pl. gyógyszerek kiváltásában, idősek szakellátásra történő szállításában). A szolgáltatás ellátásához szükséges egy korszerű gépjármű beszerzése.	Olyan szolgáltatás bevezetése, illetve egy új gépjármű megvásárlása, mely elsősorban a településen élő idős korosztály szociális étkeztetéshez való hozzájutását megkönnyíti. Továbbá a gyógyszerek kiváltásával, szakellátásra történő szállítással a mindennapi életvitelt is segítené.	költségvetés, gazdasági program	Falugondnoki Szolgáltatás bevezetése, Falugondnoki gépjármű beszerzése.	Önkormányzat	2024. 12. 31. (kedd)	R: 1-12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében K: 1 év H: 2 év	Önerő, pályázati forrás	Az idősek számára a szociális étkeztetés házhoz szállítása, gyógyszerek kiváltása, szakellátásra történő szállítása.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Járdafelújítás, karbantartás	Járdaburkolatok hiányosak, rossz minőségű. Az idősök, fogyatékos személyek közlekedése nehezített.	A településen a járdák kiépítése hiányos. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben, a település járdáit felújítja. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: járdák állapotának javítása	1.1	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Kivitelezők, polgármester, pályázat készítő	2024. 12. 31. (kedd)	Járda	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
2	Orvosi rendelő, önkormányzati épületek felújítása, karbantartása, akadálymentesítése	Az orvosi rendelő épülete régi, elavult. Valamint az önkormányzati épületek állapotának fenntartásához szükséges azok állandó karbantartása.	Az önkormányzat célja, hogy a tulajdonában lévő épületek korszerűek, akadálymentesítettek legyenek azért, hogy mind az alkalmazottak, mind a lakosság igényeit szolgálják. R: pályázatfigyelés K: Pályázatírás H: kivitelezés, felújítás, korszerűsítés, akadálymentesítés	1.1	- pályázatfigyelés - pályázatírás - kivitelező kiválasztása - kivitelezési munkálatok megkezdése - folyamatos ellenőrzés - karbantartás	Kivitelezők, polgármester, pályázat készítő	2024. 12. 31. (kedd)	Akadálymentes, felújított épületek	Humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzés, karbantartás

Nyárad község Önkormányzata
8593 Nyárad, Rákóczi u. 43.

Ügyszám: Ny/104-17/2021.

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata

Nyárad Község Önkormányzat Képviselő-testületének 17/2021. (VI. 14.) képviselő-testületi
határozata

Nyárad Község Önkormányzata Képviselő-testületének – a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. §. (4) bekezdése szerinti hatáskörében eljáró Nyárad Önkormányzat polgármester a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben a következő döntést hozom:

Nyárad Község Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról és az intézkedési terv előterjesztés szerinti módosításáról dönt. A partnerekkel történő kapcsolattartásra postai úton került sor.

Nyárad, 2021. június 14.

